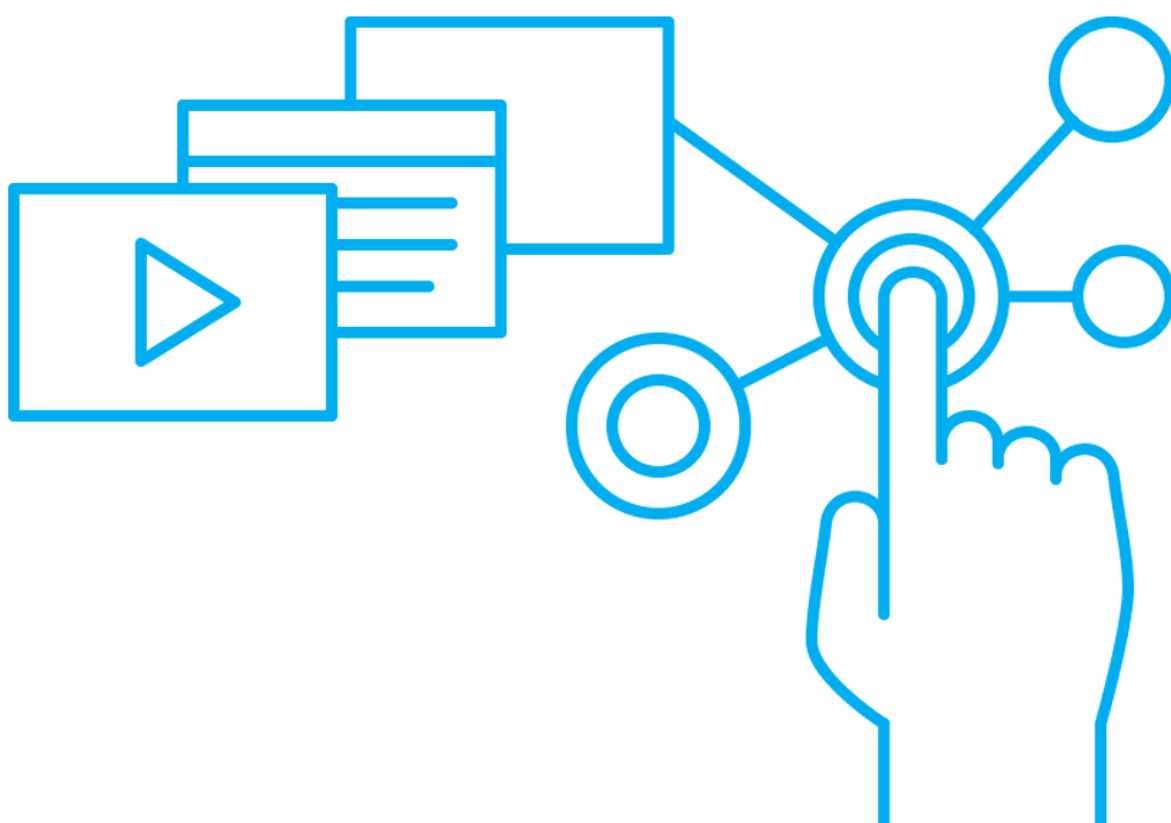

Ghid pentru accesarea fondurilor PNS

renew europe.

Cuvânt înainte

Noua Politică Agricolă Comună (PAC) a intrat în vigoare pe 1 ianuarie 2023. Planul Național Strategic (PNS) 2023-2027 este instrumentul prin care guvernul României definește strategia de dezvoltare agricolă a țării în următorii cinci ani și modalitățile de finanțare a acesteia cu fonduri europene, în contextul PAC. Prin intermediul Planului Național Strategic, un total de 15,8 miliarde de EUR din bugetul UE pot fi cheltuiți în sprijinul dezvoltării agriculturii și zonelor rurale din România.

Sumarul acestui ghid

Informații introductive și instrucțiuni de urmărire a acestui material.....	4
(DR-29) Investiții în crearea și dezvoltarea de activități non-agricole.....	11
(DR-36) Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității.....	13
(PD-01) Sprijin de bază pentru venit în scopul sustenabilității.....	16
(PD-02) Sprijin redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității (CRISS).....	19
(PD-03) Sprijin complementar pentru venit pentru tinerii fermieri.....	21
(PD-04) Practici benefice pentru mediu aplicabile în teren arabil.....	24
(PD-05) Practicarea unei agriculturi prietenoase cu mediul în fermele mici (gospodăriile tradiționale).....	28
(PD-06) Înierbarea intervalului dintre rânduri în plantațiile pomicole, viticole, pepiniere și hameiști.....	31
(PD-07) Creșterea nivelului de bunăstare a vacilor de lapte.....	33
(PD-08) Măsură pentru bunăstarea tineretului bovin la îngrășat.....	36
(PD-09) Soia.....	40
(PD-10) Lucenă.....	42
(PD-11) Leguminoase pentru industrializare - mazăre de grădină, fasole boabe și fasole păstăi.....	44
(PD-12) Cânepă.....	46
(PD-13) Orez.....	48
(PD-14) Sămânța de cartof.....	50
(PD-15) Hamei.....	52
(PD-16) Sfecla de zahăr.....	54
(PD-17) Legume cultivate în câmp pentru consum în stare proaspătă sau destinate industrializării (tomate, castraveți, ardei, vinete).....	56
(PD-18) Legume cultivate în sere și solarii (tomate, castraveți, ardei, vinete).....	58
(PD-19) Fructe (prune, mere, cireșe, vișine, caise și piersice).....	60
(PD-20) Semințe pentru plante furajere.....	62

(PD-21) Vaci de lapte.....	64
(PD-22) Carne vită.....	67
(PD-23) Bivolite de lapte.....	70
(PD-24) Ovine - caprine.....	72
(PD-25) Viermii de mătase.....	75
(DR-30) Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri.....	77
(DR-12) Investiții în consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri instalați și a fermierilor recent instalați.....	80
(DR-09) Zone afectate de constrângeri naturale.....	85
(DR-35) Dezvoltarea cooperării în cadrul lanțului valoric.....	87
(DR-22) Investiții în condiționarea, depozitarea și procesarea produselor agricole și pomicole.....	90
(DR-33) Înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol/pomicol.....	93
(DR-34) Cooperare și inovare în agricultură prin intermediul grupurilor operaționale PEI.....	96
(DR-16) Investiții în sectorul legume și/sau cartofi.....	100
(DR-13) Achiziții de utilaje agricole pentru sectorul vegetal.....	103
(DR-15) Investiții în exploatațiile pomicole.....	106
(DR-17) Investiții în sectoarele hamei și/sau struguri de masă.....	110
(DR-03) Creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon...	114
(DR-06) Bunăstarea animalelor.....	118
(DR-20) Investiții în sectorul zootehnic.....	126
(DR-21) Investiții pentru prevenirea răspândirii pestei porcine africane.....	131

Instrucțiuni de urmărire a acestui material

Acest ghid prezintă, selectiv, principalele intervenții prevăzute în PNS. Menirea lui nu este să prezinte exhaustiv toate măsurile prevăzute în PNS, nici să înlocuiască materialele puse la dispoziție potențialilor beneficiari de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Ghidul este doar un punct de pornire pentru potențialii beneficiari și vă încurajez să contactați din timp Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) sau Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA).

Sprijin pentru sectorul non-agricol

Dezvoltarea afacerilor de mici dimensiuni (IMM-uri) este fundamentală pentru crearea locurilor de muncă, iar mediul rural din România are nevoie de afaceri non-agricole. Dintre IMM-urile active cu profil non-agricol, numai 22,50% figurau în mediul rural în 2018, ceea ce denotă o pondere redusă a celor implicate în desfășurarea activităților de industrie, servicii și turism rural.

Astfel, pentru a oferi continuitate susținerii afacerilor non-agricole, PNS 2023-2027 prevede sprijin prin:

- DR-29 - Investiții în crearea și dezvoltarea de activități non-agricole, în domeniile producției, serviciilor și turismului;
- DR-36 - Implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locală LEADER în cadrul cărora se finanțează mai multe tipologii de intervenții care au aplicabilitate la nivel local.

Sprijin pentru sectorul agricol

PNS cuprinde două forme principale de plată directă:

Plăți directe decuplate de producție, oferite independent de rezultatele sau de tipul producției:

- plată de bază (BISS);
- plată redistributivă (pentru fermele de dimensiuni mici) (CRISS);
- sprijin pentru tineri fermieri (CIS-YF);

- eco-scheme.

Plăți directe cuplate de producție, dedicate unor sectoare agricole care se confruntă cu dificultăți:

- sector vegetal – soia, lucernă, leguminoase pentru industrializare, cânepă, orez, sămânță de cartof, hamei, sfeclă de zahăr, legume cultivate în câmp pentru consum în stare proaspătă sau industrializare, legume cultivate în sere și solarii, fructe, semințe pentru plante furajere;
- sector zootehnic – vaci de lapte, vaci de carne, bivolițe de lapte, ovine-caprine, viermi de mătase.

Srijin pentru tineri fermieri

PNS prioritizează srijinul pentru tinerii fermieri pentru a stimula reînnoirea generațiilor în agricultură prin intermediul:

- Pilonului I – intervenția „Srijin complementar pentru venit pentru tinerii fermieri”, prin care se va acorda o plată anuală pe hectarul eligibil declarat de fermier, decuplată de producție, pentru fermierii care au dreptul la srijinul de bază pentru venit în scopul sustenabilității.
- Pilonului II, prin intermediul a două intervenții:
 - „Srijin pentru instalarea tinerilor fermieri”, prin intermediul căreia fermierii vor primi srijin pentru demararea unei afaceri în sectorul agricol și/sau agro-alimentar, prin implementarea unui plan de afaceri.
 - „Investiții în consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri instalați și a fermierilor recent instalați”, prin care se urmărește modernizarea, creșterea competitivității și a performanțelor de mediu pentru fermele deținute de tinerii fermieri instalați prin PNDR 2014-2020 (inclusiv perioada tranzitorie) sau tinerii instalați în sectorul agro-alimentar în ultimii cinci ani.

Srijin pentru zona montană

În PNS printre intervențiile pentru dezvoltare rurală se regăsește o intervenție dedicată exclusiv zonelor montane: Zone afectate de constrângeri naturale - Zona Montană (DR-09).

Fermierii din zonele din interiorul lanțului carpatic (județele Brașov, Harghita, Covasna, Suceava) cu potențial mare pentru producția de cartof, pot obține

sprijin și accesând plata directă cuplată de producția cartofilor de sămânță (PD-14).

Sprijin pentru cooperare și asociere

În România există un grad scăzut de asociere și cooperare în sectorul agricol: 68 grupuri de producători, 23 organizații de producători, 654 cooperative agricole cu bilanț depus. 70% dintre cooperative nu au o bază materială și nu dețin decât capital social.

PNS prioritizează capitalizarea și îmbunătățirea bazei materiale pentru formele asociative din agricultură, precum și cooperarea în cadrul lanțurilor scurte de aprovizionare, prin următoarele intervenții din pilonul II:

- DR-35 - Dezvoltarea cooperării în cadrul lanțului valoric
- DR-33 - Înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol/pomicol și într-o anumită măsură și prin implementarea strategiilor GAL-urilor în cadrul DR-36 – LEADER - Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității.

În plus, majoritatea intervențiilor de dezvoltare rurală destinate altor tipuri de beneficiari (ex. tineri - DR-12 - investiții în consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri instalați și a fermierilor recent instalați) vor prioritiza proiectele fermierilor care fac parte din forme asociative.

De asemenea, PNS sprijină cooperarea cu institutele de cercetare în vederea diseminării inovării prin DR-34 - Cooperare și inovare în agricultură prin intermediul grupurilor operaționale din cadrul Parteneriatului european pentru inovare în domeniul agricol (PEI).

Sprijin pentru sectorul legume - fructe

Fermierii din sectorul legume-fructe pot beneficia de următoarele intervenții:

Plăți directe:

- PD-1 Sprijin de bază pentru venit în scopul sustenabilității (BISS);
- PD-2 Sprijin redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității (CRISS);
- Sprijin complementar pentru venit pentru tinerii fermieri;

Eco-scheme adresate sectorului vegetal:

- Practici benefice pentru mediu aplicabile în teren arabil;

- Practicarea unei agriculturi prietenoase cu mediul în fermele mici (gospodăriile tradiționale);
- Înierbarea intervalului dintre rânduri în plantațiile pomicole, viticole, pepiniere și hameiști.

Plăți directe cuplate - plăți directe dedicate exclusiv producției de legume și leguminoase

- PD-11 Sprijin pentru leguminoase pentru industrializare - mazăre de grădină, fasole boabe și fasole păstăi;
- PD-17 Sprijin pentru legume cultivate în câmp pentru consum în stare proaspătă sau destinate industrializării (tomate, castraveți, ardei, vinete);
- PD-18 Sprijin pentru legume cultivate în sere și solarii (tomate, castraveți, ardei, vinete);
- PD-19 Sprijin pentru fructe (prune, mere, cireșe, vișine, caise și piersice).

Intervenții pentru dezvoltare rurală:

- DR-15 Investiții în exploatațiile pomicole;
- DR-16 Investiții în sectorul legume și/sau cartofi;
- DR-17 Investiții în sectoarele hamei și/sau struguri de masă;
- DR-22 Investiții în condiționarea, depozitarea și procesarea produselor agricole și pomicole;
- DR 33 Înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol/pomicol.

Investiții

- Achiziții de utilaje agricole pentru sectorul vegetal (DR-13)

De asemenea, alte intervenții de care pot beneficia producătorii de legume-fructe sunt:

- Sprijin pentru conversia la agricultura ecologică;
- Sprijin pentru menținerea certificării de agricultură ecologică;
- Investiții în consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri instalați și a fermierilor recent instalați;
- Investiții pentru fermele de mici dimensiuni;
- Investiții neproductive la nivel de fermă;
- Modernizarea infrastructurii de irigații;
- Înființarea sistemelor de irigații;
- Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri;
- Sprijin pentru fermierii afectați de pierderi ale producției;
- Sprijin pentru dezvoltarea cooperării în cadrul lanțului valoric;
- LEADER – Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității;
- Sprijin pentru transfer de cunoștințe și consiliere agricolă.

Sprijin pentru sectorul zootehnic

În ceea ce privește sectorul zootehnic, PNS include următoarele forme de sprijin:

Plăți directe cuplate:

- Sprijin pentru vaci de lapte;
- Sprijin pentru vaci de carne;
- Sprijin pentru bivolițe de lapte;
- Sprijin pentru ovine-caprine.

În completarea acestora, crescătorii de animale pot beneficia și de:

- Sprijin de bază pentru venit în scopul sustenabilității (BISS);
- Sprijin redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității (CRISS);
- Sprijin complementar pentru venit pentru tinerii fermieri (CIS-YF);
- Eco-scheme adresate sectorului zootehnic:
- Creșterea nivelului de bunăstare a vacilor de lapte;
- Creșterea nivelului de bunăstare a tineretului bovin la îngrășat;
- Intervenții sectoriale pentru organizații de producători (OP) din sectorul apicol.

Intervenții pentru dezvoltare rurală:

- Creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon (Măsură de Agro-mediu și climă);
- Bunăstarea animalelor;
- Investiții în sectorul zootehnic;
- Investiții pentru prevenirea răspândirii pestei porcine africane (PPA).

De asemenea, în mod complementar, sectorul zootehnic poate avea acces și la următoarele intervenții:

- Investiții pentru exploatațiile agricole de mici dimensiuni;
- Instalarea și consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri;
- Investiții în condiționarea/depozitarea prelucrarea produselor agricole;
- Zone afectate de constrângeri naturale - Zona Montană;
- Zone afectate de constrângeri naturale semnificative;
- Agro-mediu și climă pe pajiști permanente;
- Agricultură ecologică – conversie;
- Agricultură ecologică – menținerea certificării;
- Înființarea grupurilor de producători;

- Dezvoltarea cooperării în cadrul lanțului valoric
- Transfer de cunoștințe;
- Consiliere în afaceri agricole.
- Acestea pot fi beneficiate, după caz, de următoarele categorii zootehnice:
- Apicultură;
- Bovine pentru lapte;
- Bovine pentru carne;
- Ovine și caprine;
- Porcine;
- Avicultură.

Sectorul non-agricol:

(DR-29) Investiții în crearea și dezvoltarea de activități non-agricole

(DR-29) Obiectiv:

promovarea de activități non-agricole în zonele rurale de pe întreg teritoriul României, cu scopul de a crea locuri de muncă, a crește veniturile în mediul rural și a reduce diferențele dintre mediul rural și urban.

Domenii prioritare:

- producție non-agricolă;
- digitalizarea;
- protecția mediului, bio-economie și economiei circulare;
- turism cu tematică agricolă/meșteșugărească;
- activități de agrement și unități de alimentație publică.

Aplicanți eligibili:

micro-întreprinderile din mediul rural.

Ce condiții trebuie să îndeplinească aplicanții:

- să prezinte o documentație tehnico-economică prin care să arate că are capacitate economică și să nu fie în insolvență, incapacitate de plată sau în dificultate;
- să demonstreze că pot cofinanța investiția;

Costuri eligibile:

investiții în active corporale și necorporale necesare dezvoltării afacerilor non-agricole din zonele rurale în domeniile prioritare

Forma de sprijin și tipul de plată:

- Finanțare maximă/proiect: 200 000 EUR (per întreprindere pe o perioadă de 3 ani).
- Rambursarea până la 65% din costurile eligibile.

Sectorul non-agricol:

(DR-36) Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

(DR-36) Acoperire teritorială:

UAT comune și UAT orașe mici, cu populație mai mică de 20.000 de locuitori.

Ce este LEADER:

LEADER reprezintă o inițiativă colectivă pentru sprijinirea comunităților rurale în a utiliza și a adapta resursele locale nevoilor specifice din zona de acoperire. Prin intermediul LEADER se elaborează Strategii de Dezvoltare Locală (SDL) care contribuie la:

- Identificarea nevoilor, potențialului și acțiunilor concrete de dezvoltare locală și implementarea acestora din urmă;
- Organizarea viitorului Grup de Acțiune Locală (GAL) - GAL-urile trebuie să reprezinte un teritoriu cu o populație de cel puțin 10.000 de locuitori (excepție Delta Dunării – populație cu densitate redusă - minim de 5.000 locuitori), cu un maximum de 50% populație din mediul urban, care este continuu și pe care au fost identificate nevoi sau oportunități comune. Prezența aceleiași localități (oraș/comună) în mai mult de un GAL nu este permisă.

LEADER oferă sprijin pentru crearea și dezvoltarea microîntreprinderilor, investiții în infrastructura la scară mică și exploatarea potențialului istoric și cultural. În plus, inițiativele pot viza, printre altele, și următoarele:

- Intervenții colective în domeniul agricol și agro-alimentar;
- Intervenții de tip social care sprijină multiplicarea în sectorul zootehnic;
- Investiții în domeniul non-agricol;
- Acțiuni de cooperare și acțiuni care sprijină asocierea;
- Investiții în economia circulară / gestionarea deșeurilor / ecologizare, inclusiv sprijin pentru unități de ecarisaj;
- Intervenții privind activitățile de mediu, inclusiv în ceea ce privește energia verde/regenerabilă;
- Acțiuni pregătitoare pentru aderarea la scheme de calitate și sprijin pentru participarea la acestea;
- Activități de formare/educative în domenii prioritare teritoriului;
- Activități de susținere a patrimoniului local material și imaterial, clasificat și neclasificat;
- Acțiuni de consolidare a GAL-urilor ca centre de resurse locale/facilitatori locali;
- Investiții în infrastructura socială și în domeniul sănătății;
- Investiții în infrastructura locală și servicii destinate comunității;

- Acțiuni privind atenuarea fenomenului de depopulare;
- Activități ale start-up-urilor non-agricole - în baza unui plan de afaceri.

Aplicanți eligibili: Micro-întreprinderile, unitățile administrative teritoriale, ONG-urile de pe teritoriul GAL-ului sau GAL-uri, cu condiția că se asigură principiul separării funcțiilor.

Finanțare maximă/proiect:

200.000 EUR

Rambursarea a până la 100% a costurilor eligibile deja efectuate pentru:

- Implementarea operațiunilor selectate în cadrul strategiei, incluzând activitățile de cooperare și pregătirea acestora;
- Gestionarea, monitorizarea și evaluarea strategiei, precum și animarea acesteia, inclusiv facilitarea schimburilor între părțile interesate.
- Rambursarea între 65%-100% din costuri eligibile, în cazul investițiilor finanțate prin SDL, în funcție de tipul beneficiarului și al investiției.
- Sume forfetare de maxim 70.000 EUR/plan de afaceri vor fi aplicate pentru intervențiile care vizează înființarea activităților non-agricole, care poate fi diferențiat în funcție de criteriile obiective ale GAL.
- Pentru toate tipurile de proiecte, beneficiarii pot solicita plata unui avans.

Finanțarea poate fi combinată cu FSE+

Intervențiile sub această măsură pot fi combinate cu finanțare din Fondul Social European (FSE+), pentru combaterea sărăciei în rândul copiilor în zonele rurale. În acest sens, este necesară definirea în SDL de intervenții care vizează creșterea accesului la educație și a participării copiilor/elevilor vulnerabili din zonele rurale la acțiuni educaționale, recreative și culturale integrate.

Unde puteți găsi informații suplimentare:

- Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA);
- Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR).

Sectorul agricol:

(PD-01) Sprijin de bază pentru venit în scopul sustenabilității

(PD-01) Informații generale

Acest tip de sprijin înlocuiește schema de plată unică pe suprafață (SAPS) și are scopul de a susține viabilitatea fermelor prin acordarea unei plăți anuale decuplate de producție pe hectarul eligibil declarat de fermierul activ. Prin acest tip de plată se susține stabilitatea veniturilor agricole, reducând eventuala dependență sezonieră și contribuind la creșterea rezilienței fermierilor în condițiile geopolitice și climatice actuale.

În perioada 2023-2027, România va acorda plata BISS pentru o suprafață totală de 9.697.000 ha.

Complementaritate:

Sprijinul de bază pentru venit în scopul sustenabilității (BISS) este complementar atât celorlalte categorii de plăți directe, cât și intervențiilor sectoriale. Acest fapt înseamnă că un beneficiar al plății BISS poate primi și celelalte tipuri de sprijin din Pilonul I cât și din Pilonul II, dacă sunt respectate condițiile de eligibilitate.

Condiții de eligibilitate:

- Fermierul desfășoară activitate agricolă pe teritoriul României;
- Exploatează un teren agricol cu o suprafață de cel puțin 1 ha, suprafața parcelei agricole să fie de cel puțin 0,3 ha;
- În cazul serelor, solarilor, viilor, livezilor, culturilor de hamei, pepinierelor, arbuștilor fructiferi, suprafața parcelei agricole trebuie să fie de cel puțin 0,1 ha;
- Pentru legume cultivate în sere și solarii, care beneficiază de sprijin cuplat, suprafața minimă a exploatației este de 0,3 ha, iar suprafața minimă a parcelei este de 0,03 ha;
- În cazul pajiștilor, trebuie să asigure o încărcătură de animale de minimum 0,3 UVM/ha sau să efectueze cel puțin o cosire anuală;
- Numărul de hectare care face obiectul plății SAPS în prezent și BISS în perioada post 2023 este numărul de hectare utilizate pentru agricultură, cu respectarea strictă a condițiilor de mediu și climă.
- Beneficiarul respectă condiționalitățile - Codul de bune practici agricole și de mediu (GAEC-urile) și SMR-urile.

- Numărul de hectare dat de suprafața potențial eligibilă pentru plată se va raporta în fiecare an la bugetul planificat în baza Regulamentului de bază PAC 2115/2022 privind gestiunea PNS.

Cuquantumul minim unitar/per hectar eligibil va crește anual, astfel:

- 2023: 86,82
- 2024: 88,07
- 2025: 89,34
- 2026: 90,59
- 2027: 92,76

Sectorul agricol:

(PD-02) Sprijin redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității (CRISS)

(PD-02) Informații generale

Această formă de sprijin implică acordarea unei plăți unice pe hectar eligibil declarat de fermier. Sprijinul se acordă fermierilor care au dreptul la o plată BISS și se acordă pentru exploatațiile agricole care au între 1-50 ha.

Pentru perioada 2023-2027, România va acorda această formă de sprijin pentru un total de 3.748.473 ha. Plafonul maxim al formei de sprijin CRISS va fi de 978,69 milioane euro (10% din totalul plăților directe).

Complementaritate:

Sprijinul redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității (CRISS) este complementar cu BISS, cu eco-schemele pentru sectorul vegetal, dar și cu alte plăți cuplate pentru sectoarele vegetal și zootehnic sau din Pilonul II.

Condiții de eligibilitate:

- Fermierul este eligibil pentru plata BISS;
- Ferma are între 1-50 ha;
- Fermierul nu și-a fragmentat exploatația după 2020 (condiție de a evita divizarea în scopul obținerii acestui sprijin).
- Această formă de sprijin se adresează și micilor fermieri, deoarece aceștia nu vor mai putea beneficia de plata „micii fermieri”, considerată „neatractivă” în perioada de programare PAC 2014-2020. De asemenea, CRISS se adresează și fermelor care nu se încadrau la precedentă schemă „micii fermieri”, dar care constituie segmentul agriculturii la scară mică și mijlocie, deoarece sunt considerate „vectorii cei mai importanți ai lanțului scurt de aprovizionare și practicarea unei agriculturii prietenoase cu mediul”.

Cuantumul minim unitar (per hectar eligibil) este prevăzut astfel:

- 2023: 45,54 euro/ha
- 2024: 46,28 euro/ha
- 2025: 46,87 euro/ha
- 2026: 47,54 euro/ha
- 2027: 48,74 euro/ha

Sectorul agricol:

(PD-03) Sprijin complementar pentru venit pentru tinerii fermieri

(PD-03) Informații generale

Sprijinul complementar pentru venit pentru tinerii fermieri presupune acordarea unei plăți decuplate de producție pe hectarul eligibil declarat de tânărul fermier. Acesta va contribui la creșterea veniturilor, după perioada de instalare și ulterior.

Sprijinul reprezintă acordarea unei plăți anuale tinerilor fermieri care au dreptul la plata BISS și sunt instalați pentru prima dată ca șef al exploatației.

Sprijinul se acordă doar pentru primele 50 de hectare eligibile și doar pentru primii 5 ani de la instalarea tinerilor fermieri, cu menținerea condițiilor de eligibilitate prevăzute la momentul acceptării solicitării. Din perioada pentru care se acordă sprijinul se scade numărul de ani care au trecut de la prima depunere a solicitării de sprijin. De asemenea, cei care au beneficiat de această plată integrală în perioada de programare PAC 2014-2020 nu mai pot solicita sprijinul acestei intervenții în perioada 2023-2027.

Tinerii fermieri au termen limită de solicitare a plății de maximum 24 de luni de la instalare (de la înființarea firmei).

Solicitarea pentru plata sprijinului trebuie depusă în termen maxim de 24 de luni de la instalare (înființarea firmei). Sprijinul se acordă pentru primii 5 ani de la instalarea tinerilor fermieri, cu menținerea condițiilor de eligibilitate prevăzute la momentul acceptării solicitării. Cei care au beneficiat de această plată integrală în perioada de programare 2014-2020 nu mai pot solicita sprijinul acestei intervenții în perioada 2023-2027. Din perioada pentru care se acordă sprijinul se scade numărul de ani care au trecut de la prima depunere a solicitării de sprijin.

Aplicanți eligibili:

Tineri fermieri eligibili la plata BISS (Sprijin de bază pentru venit în scopul sustenabilității), care sunt instalați pentru prima dată ca șef al exploatației. Plafonul în 2023 este de 12,88 milioane EUR.

Cuquantumul minim unitar (per hectar eligibil) este prevăzut astfel:

Plată anuală per hectar eligibil, decuplată de producție, cu un cuquantum indicativ progresiv estimat la 46,00 EUR/ha în 2023 și ajungând la 50,00 EUR/ha în 2027.

- 2023: 41,40 euro/ha
- 2024: 42,30 euro/ha

- 2025: 43,20 euro/ha
- 2026: 44,10 euro/ha
- 2027: 45,00 euro/ha

Sectorul agricol:

(PD-04) Practici benefice pentru mediu aplicabile în teren arabil

(PD-04) Informații generale

În cadrul acestei eco-scheme o să se acorde o plată anuală pe suprafață de teren arabil, care are ca obiectiv acoperirea parțială a pierderilor de venit rezultate ca urmare a costurilor adiționale survenite în urma aplicării eco-schemei.

Eco-schema se aplică per hectar și vizează toate suprafețele de teren arabil pe care se desfășoară activitate agricolă în sectorul vegetal. Totodată, aceasta contribuie la obiectivul PAC de conservare a biodiversității, dar și la creșterea capacității solului de sechestrare a carbonului și îmbunătățirea calității structurii solului.

Condiții de eligibilitate:

Fermierul este beneficiar al sprijinului BISS și operează o exploatație agricolă de minimum 10,01 ha.

Eco-schema prevede mai multe practici agricole benefice pentru mediu clasificate pe cerințe generale obligatorii și specifice. Fermierul trebuie să îndeplinească cerințele de bază (cele generale obligatorii), dar are posibilitatea de a alege una dintre cerințele specifice.

Cerințe generale și obligatorii:

Începând cu anul 2024, fermierii trebuie să rezerve 5% din terenul arabil pentru elemente neproductive (inclusiv teren lăsat pârloagă).

În cazul fermelor cu peste 75% din terenul arabil utilizat pentru producția de iarbă sau de alte plante furajere erbacee, culturi de leguminoase, culturi aflate sub apă o mare parte a ciclului de cultură, sau combinații ale acestora, ponderea elementelor neproductive (inclusiv teren lăsat pârloagă) trebuie să depășească 3%, începând cu anul 2024;

Să cultive pe o pondere minimă din totalul terenului arabil declarat culturi leguminoase, bogate în proteină vegetală, fixatoare de azot, care se pot recolta, precum: soia, mazăre de consum/furajeră, mazărice, sparcetă, trifoi, facelia, fasole, fasoliță, ghizdei, năut, lupin, linte, bob, lucernă, arahide, amestecuri de leguminoase și graminee perene. Ponderea minimă va fi de 10% în anul 2023 și 5% începând cu 2024;

În perioada sensibilă pentru sol cuprinsă între 15 iunie – 15 octombrie, terenul arabil trebuie să fie acoperit cu culturi agricole sau se asigură o acoperire minimă a solului cu miriștea rămasă după recoltare, culturi secundare, culturi de acoperire verzi sau culturi de toamnă nou înființate, după recoltarea culturii principale, pe cel puțin 85% din suprafața arabilă a exploatației.

Acestor cerințe generale obligatorii se cumulează una din următoarele cerințe specifice, la alegere (A, B sau C):

A

Să practice diversificarea culturilor pe terenul arabil, în funcție de suprafață, după cum urmează:

- suprafața cuprinse între 10,01 ha și 30 ha: fermierul trebuie să cultive cel puțin două culturi diferite, iar cultura principală să acopere maximum 75 % din terenul arabil;
- suprafața de peste 30 ha: fermierul trebuie să cultive cel puțin trei culturi diferite, iar cultura preponderentă trebuie să acopere maximum 70 % din terenul arabil, respectiv două culturi preponderente să acopere împreună maximum 85% din terenul arabil;
- în cazul în care suprafața de teren arabil este acoperită în proporție de peste 80% cu iarbă / plante erbacee/leguminoase sau cu culturi aflate sub apă o mare parte a ciclului de producție, condiția privind practica de diversificare a culturilor este îndeplinită. Perioada care trebuie luată în considerare: între lunile mai — septembrie ale anului de cerere.

B

Să practice o tehnologie de tip conservativ pentru sol (no/strip/minimum-till) pe minim 50% din suprafața cultivată a exploatației.

- No tillage: Semănat fără pregătirea prealabilă a solului;
- Strip tillage: Semănat în benzi pregătite fără intervenție pe intervalul dintre rânduri;
- Minimum tillage: Semănat după o pregătire superficială a solului, fără întoarcerea brazdei.

C

Să planteze anual cel puțin 2 arbori pe ha, la nivel de exploatație, populații locale de pomi fructiferi și arbori: Măr, Piersic, Prun, Corcoduș Zarzăr, Cais, Cireș, Vișin, Gutui, Nuc, Stejar, Ulm, Tei, Alun, Salcâm, Glădiță, Paltin, Arțar, Jugastru, Pin, Sălcioară, Castan, precum și alte specii.

Cuquantumul unitar planificat per hectar eligibil

Pentru perioada 2023-2027, cuquantumul unitar planificat per hectar eligibil este prevăzut la 56,28 EUR/ha/an.

Sectorul agricol:

(PD-05) Practicarea unei agriculturi prietenoase cu mediul în fermele mici (gospodăriile tradiționale)

(PD-05) Informații generale

Scopul eco-schemei este de a încuraja gospodăriile tradiționale, cu o suprafață maximă de 10 ha, în aplicarea practicilor agricole prietenoase cu mediul și a continua tradițiile spațiului rural în agricultură.

Totodată, eco-schema contribuie și la menținerea vitalității spațiului rural, cu respectarea capitalului natural și menținerea biodiversității. Schema se adresează categoriilor de ferme vegetale care dețin și efective de animale în cadrul exploatațiilor din teren agricol (arabil, pajiști și culturi permanente).

! Fermierii care optează pentru această eco-schemă nu pot accesa Eco-schema PD - 06 – Înierbarea intervalului dintre rânduri în plantațiile pomicele, viticole, pepiniere și hameiști.

Condiții de eligibilitate

- Fermierul este beneficiar al sprijinului BISS;
- Fermierul deține o exploatație de minimum 1 ha și maximum 10 ha teren arabil (TA) sau pajiște permanentă (PP), culturi permanente (CP) sau mixt, cu parcele de minimum de 0,3 ha TA sau PP și 0,1 ha pentru CP. Suprafața totală eligibilă vizată de eco-schemă depășește 1,2 milioane ha de teren agricol.

Cerințe generale obligatorii:

Fermierul deține un efectiv de animale din speciile: ovine, caprine, bovine, bubaline, ecvide cuprins între 0,3-1 UVM/ha, înscrise în Baza Națională de Date a ANSVSA și ANZ, după caz, pentru o perioadă de minimum 6 luni calendaristice; În cazul în care fermierul exploatează teren arabil, acesta trebuie să cultive cel puțin 10% din suprafața ocupată cu:

- plante leguminoase, fixatoare de azot, care sunt bogate în proteină vegetală, conform practicilor fitotehnice și de tehnologie agricolă, în vederea îmbunătățirii calității solului cu nutrienți naturali, precum specii proteaginoase/leguminoase: lucernă, soia, linte, mazăre, măzăriche, trifoi, sparțetă, ghizdei, fasole, năut, bob, lupin sp., fasoliță. Pe restul suprafeței fermierii vor cultiva, după caz, cel puțin una din următoarele specii de plante: plante oleaginoase, porumb, ovăz, orz, grâu, triticale (graminee specifice), sfeclă, gulie furajeră, plante care intră în alcătuirea rațiilor furajere de calitate și sănătoase.
- pajiște temporară în TA.

Acestor cerințe generale obligatorii se cumulează una din următoarele cerințe specifice, la alegere:

A

Fermierii trebuie să planteze anual cel puțin 2 arbori pe ha, la nivel de exploatație populații locale de pomi fructiferi și arbori: Măr, Piersic, Prun, Corcoduș Zarzăr, Cais, Cireș, Vișin, Gutui, Nuc, Stejar, Ulm, Tei, Salcâm, Glădiță, Paltin, Arțar, Jugastru, Pin, Sălcioară, Castan, precum și alte specii.

Pentru suprafețele de pajiști se aplică doar varianta A.

B

Fermierul este obligat ca în perioada 15 iunie – 15 octombrie, să păstreze terenul acoperit în proporție de cel puțin:

- 85% în cazul terenurilor arabile prin miriștea rămasă după recoltare, culturi secundare, culturi de acoperire verzi sau culturi de toamnă nou înființate. În intervalul stabilit solul trebuie acoperit, cu excepția timpului necesar pentru pregătirea terenului și înființarea culturii principale de cel mult 2 săptămâni.
- 75% în cazul culturilor permanente prin acoperirea minimă a solului cu fâșii înierbate între rânduri, mulci sau resturi vegetale.

Cuquantumul minim unitar planificat per hectar eligibil

Pentru perioada 2023-2027, cuquantumul minim unitar planificat per hectar eligibil este prevăzut la 64,60 EUR/ha/an.

Sectorul agricol:

(PD-06) Înierbarea intervalului dintre rânduri în plantațiile pomicele, viticole, pepiniere și hameiști

(PD-06) Informații generale

Sprijinul se acordă pe hectar fermierilor care păstrează îniebat sau îniebează intervalul dintre rânduri, alternativ (două intervale îniebate, unul nu) pe cel puțin 75% din suprafața plantației pomicole, viticole, pepiniere și hameiști.

Acoperirea terenului cu 75% din suprafața de teren arabil are ca scop principal protejarea solurilor în perioadele cele mai sensibile pe parcursul anului agricol (15 iunie - 15 octombrie), în scopul atenuării schimbărilor climatice.

! Fermierii care optează pentru această eco-schemă nu pot accesa eco-schema PD - 05 – Practicarea unei agriculturi prietenoase cu mediul în fermele mici (gospodăriile tradiționale).

Condiții de eligibilitate

Fermierul este beneficiar BISS și operează o exploatație agricolă de minimum 1 ha cu dimensiunea parcelei de minimum 0,1 ha.

Cerințe generale obligatorii:

- Minimum 75 % din suprafața plantației pomicole, viticole, pepiniere și hameiști trebuie păstrată îniebată sau va fi îniebată, în perioada 15 iunie - 15 octombrie;
- Pe intervalele îniebate nu sunt permise lucrări ale solului în perioada 15 iunie - 15 octombrie.

Cuquantumul minim unitar planificat per hectar eligibil

Pentru perioada 2023-2027, cuquantumul minim unitar planificat per hectar eligibil este prevăzut la 76,95 EUR/ha/an.

Sectorul agricol:

(PD-07) Creșterea nivelului de bunăstare a vacilor de lapte

(PD-07) Informații generale

Scopul eco-schemei este de a încuraja fermierii să utilizeze tehnici ce conduc la îmbunătățirea condițiilor de creștere și exploatare a vacilor de lapte, care la rândul lor contribuie la securitate alimentară, creșterea nivelului de bunăstare a animalelor și abordarea rezistenței dobândite la antimicrobiene.

Condiții de eligibilitate

Fermier activ crescător de animale, care deține o exploatare autorizată/înregistrată sanitar-veterinar și vaci de lapte identificate și înregistrate conform sistemului oficial.

Cerințe generale obligatorii:

- Standardele naționale obligatorii și standardele actuale ale Directivei nr 58/1998;
 - Animalele sunt îngrijite de un personal suficient de numeros care deține aptitudinile, cunoștințele și capacitățile profesionale adecvate;
 - Toate animalele deținute în sisteme de creștere, a căror bunăstare depinde de o îngrijire frecventă acordată de oameni sunt inspectate cel puțin o dată pe zi. Animalele crescute sau deținute în alte sisteme sunt inspectate la intervale suficiente pentru a evita orice suferințe;
 - Animalele care nu sunt ținute în adăposturi sunt, după caz și în măsura posibilităților, protejate împotriva riscurilor pentru sănătatea lor.
- Verificarea periodică a stării tehnice a echipamentelor de muls în vederea evitării mulsului traumatic, verificare de cel puțin 3 ori/an;
- Schimbarea manșoanelor aparatelor de muls la un interval de maxim 4 luni;
- Folosirea produselor de întreținerea ugerului premergător mulsului și post muls;
- Efectuarea anuală a unei acțiuni suplimentare de trimaj pentru fiecare animal adult;
- Menținerea zonei de odihnă din adăpost în condiții de confort sporit, prin creșterea cantității minime de așternut cu 100%, de la 2kg/cap/zi la 4 kg/cap/zi.

Cuquantumul anual estimat este de 100,18 euro/UVM/an, distribuit astfel:

- Evitarea mulsului traumatic și bunăstarea ugerului - 50,26 euro/UVM/an
- Sănătatea onглоanelor - 29,09 euro/UVM/an;
- Îmbunătățirea zonei de odihnă – 20,83 euro/UVM/an.

Sectorul agricol:

(PD-08) Măsură pentru bunăstarea tineretului bovin la îngrășat

(PD-08) Informații generale

Acest sprijin este destinat să acopere costurile suplimentare suportate și pierderile de venit ca urmare a aplicării măsurilor superioare de bunăstare a animalelor, contribuind la securitatea alimentară, creșterea nivelului de bunăstare a animalelor și abordarea rezistenței dobândite la antimicrobiene.

Condiții de eligibilitate

- Să fie crescător de animale care se încadrează în categoria fermierilor activi;
- Să dețină o exploatație autorizată/înregistrată sanitar-veterinar și să solicite sprijin prin această eco-schemă pentru tineret bovin la îngrășat.
- Să dețină un efectiv rulat/an de maximum 5000 capete de tineret bovin cu vârsta de maxim 32 de luni;
- Beneficiarul trebuie să fie înregistrat în Baza de Date Electronică a ANSVSA și să dețină un cod de exploatație;
- Beneficiarul deține autorizare/înregistrare sanitar veterinară pentru întreaga exploatație cu cod ANSVSA;
- Livrează animalele pentru sacrificare în abatoare autorizate sanitar-veterinar care sunt supuse controlului autorității competente privind respectarea Ordinului nr. 180/2006 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind protecția animalelor în timpul sacrificării și uciderii;
- Sunt eligibile doar efectivele ieșite din exploatație către abatoare autorizate;
- Fermierul se angajează să respecte cerințele de bază relevante și cerințele specifice pe întreaga perioadă a angajamentului.

Cerințe generale obligatorii:

- Standardele naționale obligatorii și standardele actuale;
- tineret bovin la îngrășat cu o greutate vie până la 150 kg – 1,725 mp;
- tineret bovin la îngrășat cu o greutate vie între 150-220 kg – 1,955 mp;
- tineret bovin la îngrășat cu o greutate vie între 221 -300 kg – 2,07 mp;
- tineret bovin la îngrășat cu o greutate vie peste 300 kg – 2,875 mp;
- Zona de odihnă în condiții superioare de bunăstare trebuie să fie în condiții de confort sporit prin aplicarea suplimentară a 1 kg/cap/zi de material absorbant (așternut).

Cerințe specifice eco-schemei

Standardele naționale obligatorii:

- Ordin nr. 75/2005 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind protecția animalelor de fermă;
- Proiect de Ordin al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor pentru aprobarea Normei sanitare veterinare ce stabilește standarde minime pentru protecția bovinelor și a Normei sanitare veterinare ce stabilește standarde minime pentru protecția ovinelor și caprinelor;
- Pentru exploatațiile care dețin viței sub 6 luni - Ordinul nr. 72/2005 privind aprobarea Normei sanitare veterinare ce stabilește standarde minime pentru protecția vițelilor.

Standarde actuale:

Proiect de Ordin al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor pentru aprobarea Normei sanitare veterinare ce stabilește standarde minime pentru protecția bovinelor și a Normei sanitare veterinare ce stabilește standarde minime pentru protecția ovinelor și caprinelor - art. 12;

Suprafață disponibilă tineret bovin la îngrășat:

- tineret bovin la îngrășat cu o greutate vie până la 150 kg - 1,5 mp;
- tineret bovin la îngrășat cu o greutate vie între 150-220 kg - 1,7 mp;
- tineret bovin la îngrășat cu o greutate vie între 221 -300 kg - 1,8 mp;
- tineret bovin la îngrășat cu o greutate vie peste 300 kg - 2,5 mp.

Adăposturile pentru tineretul bovin la îngrășat trebuie construite astfel încât să permită animalelor să aibă acces la o zonă de odihnă confortabilă din punct de vedere fizic și termic, drenată și curățată corespunzător și care să permită tuturor animalelor să se odihnească în același timp. Pentru aceasta se utilizează materiale higroscopice prin aplicarea a 2 kg/cap/zi;

Proiect de Ordin al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor pentru aprobarea Normei sanitare veterinare ce stabilește standarde minime pentru protecția bovinelor și a Normei sanitare veterinare ce stabilește standarde minime pentru protecția ovinelor și caprinelor;

Ordinul nr. 75/2005 Norma sanitară veterinară privind protecția animalelor de fermă din 15.08.2005 (Directiva 98/58/CE a Consiliului din 20 iulie 1998 privind protecția animalelor de fermă (JO L 221, 8.8.1998, p. 23).

Cuquantumul anual estimat:

Cuquantumul anual estimat este de 109,52 EUR/UVM/an.

Sectorul agricol:

(PD-09) Soia

(PD-09) Informații generale

Intervenția presupune acordarea unei plăți unice pe hectarul eligibil, cuplată de producția vegetală.

Condiții de eligibilitate

- Fermierul este beneficiar de sprijin BISS;
- Utilizatorul unei suprafețe agricole sub formă de teren arabil;
- Exploatează un teren agricol cu o suprafață de cel puțin 1 ha, suprafața parcelei agricole să fie de cel puțin 0,3 ha;
- Fermierul valorifică o producție minimă anuală de soia prevăzută în legislația națională, către unitățile de procesare și/sau utilizează producția în consumul propriu la nivelul fermei pentru hrana animalelor deținute;
- În cazul loturilor semincere de soia, fermierul trebuie să facă dovada livrării cantității minime de sămânță prevăzute în legislația națională;
- Fermierul trebuie să utilizeze sămânță certificată, în conformitate cu legislația națională;
- Cultura de soia se recoltează la maturitate.

Cuquantumul minim unitar (per hectar eligibil) este planificat astfel:

- 2023: 135,00 euro/ha
- 2024: 139,50 euro/ha
- 2025: 141,98 euro/ha
- 2026: 146,70 euro/ha
- 2027: 151,20 euro/ha

Sectorul agricol:

(PD-10) Lucenă

(PD-10) Informații generale

Intervenția presupune acordarea unei plăți unice pe hectarul eligibil de lucernă, cuplată de producție.

Condiții de eligibilitate

- Fermierul este beneficiar de sprijin BISS;
- Utilizatorul unei suprafețe agricole sub formă de teren arabil;
- Exploatează un teren agricol cu o suprafață de cel puțin 1 ha, suprafața parcelei agricole să fie de cel puțin 0,3 ha;
- Fermierul realizează anual o producție minimă de masă verde sau fân sau produse derivate din fân, respectiv granule, peleți sau făină, sau sămânță certificată prevăzută de legislația națională;
- Fermierul comercializează cel puțin producția minimă de masă verde sau fân sau produse derivate din fân către exploatații de creștere a animalelor înscrise în RNE și/sau a păsărilor, sau au consumat cu animalele înscrise în RNE și/sau cu păsările pe care le dețin și/sau au stocat în vederea consumului cu acestea cel puțin producția minimă de masă verde sau fân sau produse derivate din fân obținute în fermă;
- Sămânța utilizată trebuie să fie certificată, în conformitate cu legislația națională;
- Cultura de lucernă să fie recoltată la maturitate.

Cuquantumul minim unitar (per hectar eligibil) este planificat astfel:

- 2023: 90,90 euro/ha
- 2024: 93,60 euro/ha
- 2025: 95,40 euro/ha
- 2026: 99,00 euro/ha
- 2027: 103,50 euro/ha

Sectorul agricol:

(PD-11) Leguminoase pentru industrializare - mazăre de grădină, fasole boabe și fasole păstăi

(PD-11) Informații generale

Intervenția presupune acordarea unei plăți unice pe hectarul eligibil, cuplată de producția vegetală.

Condiții de eligibilitate

- Fermierul este beneficiar de sprijin BISS;
- Utilizatorul unei suprafețe agricole sub formă de teren arabil;
- Exploatează un teren agricol cu o suprafață de cel puțin 1 ha, suprafața parcelei agricole să fie de cel puțin 0,3 ha;
- Fermierul utilizează sămânță certificată, în conformitate cu legislația națională;
- Fermierul face dovada comercializării unor cantități minime anuale, stabilite prin legislația națională;
- În situația în care fermierul are și calitatea de procesator, acesta face dovada procesării prin documente contabile interne.

Cuantumul minim unitar (per hectar eligibil) este planificat astfel:

- 2023: 193,50 euro/ha
- 2024: 207,00 euro/ha
- 2025: 209,70 euro/ha
- 2026: 213,30 euro/ha
- 2027: 261,90 euro/ha

Sectorul agricol:

(PD-12) Cănepă

(PD-12) Informații generale

Intervenția presupune acordarea unei plăți unice pe hectarul eligibil, cuplată de producția vegetală.

Condiții de eligibilitate

- Fermierul este beneficiar de sprijin BISS;
- Utilizatorul unei suprafețe agricole sub formă de teren arabil;
- Exploatează un teren agricol cu o suprafață de cel puțin 1 ha, suprafața parcelei agricole să fie de cel puțin 0,3 ha;
- Fermierul deține autorizație de cultivare și să respecte legislația privind cultivarea plantelor ce conțin substanțe stupefiante și psihotrope;
- Cultura de cânepă să fie menținută în condiții de creștere normale, conform tehnologiei de cultivare, timp de cel puțin 10 zile de la data la care se încheie înflorirea, astfel încât să poată fi efectuate controalele necesare pentru stabilirea conținutului de THC, potrivit regulamentelor UE;
- Fermierul utilizează semințe din soiurile certificate, conform legislației în vigoare;
- Fermierul face dovada valorificării unei producții minime anuale potrivit legislației naționale;
- În situația în care fermierul are și calitatea de procesator, acesta face dovada procesării prin documente contabile proprii.

Cuquantumul minim unitar (per hectar eligibil) este planificat astfel:

- 2023: 220,50 euro/ha
- 2024: 225,00 euro/ha
- 2025: 228,60 euro/ha
- 2026: 234,00 euro/ha
- 2027: 238,50 euro/ha

Sectorul agricol:

(PD-13) Orez

(PD-13) Informații generale

Intervenția presupune acordarea unei plăți unice pe hectarul eligibil, cuplată de producția vegetală.

Condiții de eligibilitate

- Fermierul este beneficiar de sprijin BISS;
- Utilizatorul unei suprafețe agricole sub formă de teren arabil;
- Exploatează un teren agricol cu o suprafață de cel puțin 1 ha, suprafața parcelei agricole să fie de cel puțin 0,3 ha;
- Fermierul face dovada valorificării unei producții minime anuale de orez, conform legislației naționale;
- În situația în care fermierul are și calitatea de procesator, acesta face dovada procesării prin documente contabile interne;
- Fermierul face dovada că utilizează sămânță certificată, conform legislației în vigoare.

Cuquantumul minim unitar (per hectar eligibil) este planificat astfel:

- 2023: 544,50 euro/ha
- 2024: 549,90 euro/ha
- 2025: 552,25 euro/ha
- 2026: 557,55 euro/ha
- 2027: 558,99 euro/ha

Sectorul agricol:

(PD-14) Sămânța de cartof

(PD-14) Informații generale

Intervenția presupune acordarea unei plăți unice pe hectarul eligibil, cuplată de producție.

Condiții de eligibilitate

- Fermierul este beneficiar de sprijin BISS;
- Utilizatorul unei suprafețe agricole sub formă de teren arabil;
- Exploatează un teren agricol cu o suprafață de cel puțin 1 ha, suprafața parcelei agricole să fie de cel puțin 0,3 ha;
- Fermierul trebuie să dețină autorizație pentru producerea seminței de cartof;
- Fermierul valorifică o producție minimă de sămânță de cartof/ha, prevăzută în legislația națională subsecventă;
- Fermierul face dovada că utilizează și produce sămânță de cartof certificată, conform legislației naționale;

Cuquantumul minim unitar (per hectar eligibil) este planificat astfel:

- 2023: 1.800,90 euro/ha
- 2024: 1.804,50 euro/ha
- 2025: 1.806,30 euro/ha
- 2026: 1.809,09 euro/ha
- 2027: 1.811,79 euro/ha

Sectorul agricol:

(PD-15) Hamei

(PD-15) Informații generale

Intervenția presupune acordarea unei plăți unice pe hectarul eligibil, cuplată de producția vegetală.

Condiții de eligibilitate

- Fermierul este beneficiar de sprijin BISS;
- Utilizatorul unei suprafețe agricole sub formă de teren arabil;
- Exploatează un teren agricol cu o suprafață de cel puțin 1 ha, suprafața parcelei agricole să fie de cel puțin 0,3 ha;
- Fermierul trebuie să încheie un contract fie cu o fabrică de bere/unitate de procesare a hameiului care asigură materia primă pentru producția de bere, fie cu o unitate de procesare în scop farmaceutic. În situația fermierilor care au calitatea de procesator, aceștia sunt exceptați de la prezentarea contractelor;
- Fermierul trebuie să facă dovada valorificării/procesării unei producții minime anuale, conform legislației naționale;

Cuquantumul minim unitar (per hectar eligibil) este planificat astfel:

- 2023: 539,92 euro/ha
- 2024: 544,64 euro/ha
- 2025: 545,05 euro/ha
- 2026: 549,44 euro/ha
- 2027: 553,50 euro/ha

Sectorul agricol:

(PD-16) Sfecla de zahăr

(PD-16) Informații generale

Intervenția presupune acordarea unei plăți unice pe hectarul eligibil, cuplată de producție.

Condiții de eligibilitate

- Fermierul este beneficiar de sprijin BISS;
- Utilizatorul unei suprafețe agricole sub formă de teren arabil;
- Exploatează un teren agricol cu o suprafață de cel puțin 1 ha, suprafața parcelei agricole să fie de cel puțin 0,3 ha;
- Fermierul trebuie să încheie un contract de producere și valorificare a sfeclei de zahăr cu o fabrică de zahăr recunoscută potrivit legislației naționale;
- Fermierul să asigure densitatea medie de cel puțin 6 plante/m²;
- Fermierul să facă dovada comercializării unei producții minime prevăzute în legislația națională;
- Fermierul să facă dovada utilizării semințelor certificate, conform legislației în vigoare.

Cuquantumul minim unitar (per hectar eligibil) este planificat astfel:

- 2023: 810,00 euro/ha
- 2024: 816,30 euro/ha
- 2025: 818,19 euro/ha
- 2026: 823,95 euro/ha
- 2027: 826,65 euro/ha

Sectorul agricol:

(PD-17) Legume cultivate în câmp pentru consum în stare proaspătă sau destinate industrializării (tomate, castraveți, ardei, vinete)

(PD-17) Informații generale

Intervenția presupune acordarea unei plăți unice pe hectarul eligibil, cuplată de producția vegetală.

Condiții de eligibilitate

- Fermierul este beneficiar de sprijin BISS;
- Utilizatorul unei suprafețe agricole sub formă de teren arabil;
- Exploatează un teren agricol cu o suprafață de cel puțin 1 ha, suprafața parcelei agricole să fie de cel puțin 0,3 ha;
- Fermierul trebuie să facă dovada valorificării în stare proaspătă sau livrării la o unitate de industrializare înregistrată a unei producții minime stabilite în legislația națională;
- Fermierul trebuie să facă dovada utilizării de sămânță certificată, în conformitate cu legislația națională.
- Fermierul trebuie să cultive legume în câmp (tomate, castraveți, ardei (ardei gras, lung, gogoșar), vinete).

Cuquantumul minim unitar (per hectar eligibil) este planificat astfel:

- 2023: 1.440,00 euro/ha
- 2024: 1.446,30 euro/ha
- 2025: 1.448,10 euro/ha
- 2026: 1.450,80 euro/ha
- 2027: 1.452,60 euro/ha

Sectorul agricol:

(PD-18) Legume cultivate în sere și solarii (tomate, castraveți, ardei, vinete)

(PD-18) Informații generale

Intervenția presupune acordarea unei plăți unice pe hectarul eligibil, cuplată de producția vegetală.

Condiții de eligibilitate

- Fermierul este beneficiar de sprijin BISS;
- Utilizatorul unei suprafețe agricole sub formă de teren arabil;
- Exploatează un teren agricol cu o suprafață de cel puțin 1 ha, suprafața parcelei agricole să fie de cel puțin 0,3 ha;
- Fermierul să facă dovada comercializării unor cantități minime anuale, în conformitate cu legislația națională;
- Fermierul să facă dovada utilizării de sămânță certificată, în conformitate cu legislația națională.

Cuquantumul minim unitar (per hectar eligibil) este planificat astfel:

- 2023: 1.890,00 euro/ha
- 2024: 1.897,20 euro/ha
- 2025: 1.898,10 euro/ha
- 2026: 1.899,90 euro/ha
- 2027: 1.903,50 euro/ha

Sectorul agricol:

(PD-19) Fructe (prune, mere, cireșe, vișine, caise și piersice)

(PD-19) Informații generale

Intervenția presupune acordarea unei plăți unice pe hectarul eligibil, cuplată de producția vegetală.

Condiții de eligibilitate

- Fermierul este beneficiar de sprijin BISS;
- Utilizatorul unei suprafețe agricole sub formă de teren arabil;
- Exploatează un teren agricol cu o suprafață de cel puțin 1 ha, suprafața parcelei agricole să fie de cel puțin 0,3 ha;
- Sprijinul cuplat pentru fructele destinate consumului în stare proaspătă, cât și pentru industrializare, se acordă fermierilor activi care exploatează livezi de prun, măr, cireș, vișin, cais și piersic;
- Fermierul trebuie să facă dovada valorificării fructelor, atât în stare proaspătă, cât și pentru industrializare;
- Fermierul trebuie să facă dovada valorificării unei producții minime per hectar per an, în cazul fructelor pentru industrializare sau consum în stare proaspătă, conform legislației naționale.

Cuquantumul minim unitar (per hectar eligibil) este planificat astfel:

- 2023: 510,30 euro/ha
- 2024: 515,70 euro/ha
- 2025: 517,05 euro/ha
- 2026: 518,85 euro/ha
- 2027: 522,49 euro/ha

Sectorul agricol:

(PD-20) Semințe pentru plante furajere

(PD-20) Informații generale

Intervenția presupune acordarea unei plăți unice pe hectarul eligibil, cuplată de producția vegetală.

Condiții de eligibilitate

- Fermierul este beneficiar de sprijin BISS;
- Utilizatorul unei suprafețe agricole sub formă de teren arabil;
- Exploatează un teren agricol cu o suprafață de cel puțin 1 ha, suprafața parcelei agricole să fie de cel puțin 0,3 ha;
- Fermierul trebuie să facă dovada comercializării unei producții minime, în conformitate cu legislația națională;
- Fermierul trebuie să dețină autorizație pentru producerea de semințe de plante furajere;
- Fermierul să facă dovada utilizării seminței certificate, în conformitate cu legislația națională.

Sprijinul voluntar cuplat pentru venit contribuie la:

- Asigurarea sustenabilității veniturilor fermierilor constituie o alternativă la loturile semincere;
- Asigurarea de minimum necesar de semințe de plante furajere.

Cuquantumul minim unitar (per hectar eligibil) este planificat astfel:

- 2023: 180,00 euro/ha
- 2024: 185,49 euro/ha
- 2025: 187,52 euro/ha
- 2026: 189,31 euro/ha
- 2027: 198,00 euro/ha

Sectorul agricol:

(PD-21) Vaci de lapte

(PD-21) Informații generale

Intervenția presupune acordarea unei plăți cuplate de producție unice pe cap de animal eligibil.

Condiții de eligibilitate

- Sprijinul se acordă fermierilor activi, crescători de animale din speciile bovine;
- Să dețină un efectiv de minimum 5 capete vaci de lapte sau minimum 10 capete vaci de lapte, în funcție de zonă, și maximum 250 de capete vaci de lapte, pe beneficiar, în exploatații cu cod ANSVSA;
- Animalele trebuie să aibă vârsta de maximum 10 ani;
- Să fie menținute pe o perioadă de reținere de 4 luni de la data-limită de depunere fără penalizări a cererii unice de plată, în exploatația/exploatațiile cu cod ANSVSA menționate în cerere;
- Efectivul de animale pentru care se solicită SCZ (sprijin cuplat în sectorul zootehnic) trebuie să fie identificat și înregistrat în RNE la data depunerii cererii unice de plată, dar nu mai târziu de prima zi a perioadei de reținere;
- Să aibă încheiat un contract pe o perioadă de minimum 6 luni, valabil la data depunerii cererii unice de plată, cu un prim-cumpărător recunoscut de autoritatea competentă și cel puțin un document fiscal care să ateste livrarea laptelui sau, în cazul în care producătorul deține unitate proprie de procesare a laptelui, să dețină copie de pe cel puțin un aviz de însoțire a mărfii și de pe o notă de intrare-recepție care atestă livrarea laptelui la unitatea proprie de procesare, precum și copie de pe certificatul constatator emis de ONRC din care să reiasă obiectul de activitate, respectiv procesare lapte;
- În cazul vânzării valorificării laptelui către consumatorul final, să dețină carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol, precum și documentele specifice prevăzute de legislația sanitar-veterinară în vigoare, care reglementează activitățile de obținere a produselor alimentare de origine animală;
- Să dețină registrul individual al exploatației cu cod ANSVSA completat și actualizat;
- Vacile de lapte pentru care se solicită SCZ trebuie să fie înscrise/înregistrate în registrul genealogic al rasei, secțiunea principală sau suplimentară.
- Solicitanții cu un efectiv mai mare de 250 de capete vaci de lapte beneficiază de SCZ calculat la nivelul a maximum 250 de capete vaci de lapte;

Cuantum anual:

- Pentru perioada 2023-2027, schema de sprijin va fi acordată unui total de 300.000 de capete. Cuantumul minim anual va fi de 296,12 EUR/cap.

Sectorul agricol:

(PD-22) Carne vită

(PD-22) Informații generale

Intervenția presupune acordarea unei plăți unice cuplate pe producție pe cap de animal eligibil.

Condiții de eligibilitate

- Sprijinul se acordă fermierilor activi, crescători de animale din speciile bovine;
- Să dețină un efectiv de animale de minimum 10 și maximum 250 de capete taurine de carne adulte/ beneficiar, în exploatații cu cod ANSVSA;
- Animalele din exploatația cu cod ANSVSA pentru care beneficiarul solicită SCZ trebuie să aibă vârsta de maximum 12 ani vacile de carne, respectiv maximum 6 ani taurii de carne;
- Să dețină registrul individual al exploatației cu cod ANSVSA completat și actualizat;
- Animalele pentru care se solicită SCZ trebuie să fie menținute, pe o perioadă de reținere de 4 luni de la data limită de depunere fără penalizări a cererii unice de plată, în exploatația/exploatațiile cu cod ANSVSA menționate în cerere;
- Efectivul de animale pentru care se solicită SCZ trebuie să fie identificat și înregistrat în Registrul Național al Exploatației la data depunerii cererii unice de plată, dar nu mai târziu de prima zi a perioadei de reținere;
- Vacile de carne pentru care se solicită SCZ trebuie să fie înscrise/înregistrate în registrul genealogic al rasei, secțiunea principală sau suplimentară, iar taurii de carne pentru care se solicită SCZ trebuie să fie înscriși în registrul genealogic al rasei, secțiunea principală;
- Solicitanții care dețin un efectiv mai mare de 250 de capete taurine de carne adulte beneficiază de SCZ calculat la nivelul a maximum 250 de capete taurine de carne;
- Vacile din rase de carne și vacile metise cu rase de carne, dacă până la vârsta de 48 de luni nu au niciun produs înregistrat în RNE și în baza de date a Registrului Genealogic, nu vor primi sprijin cuplat zootehnic pe toată perioada de exploatare;
- Vacile de carne și vacile metise cu rase de carne, dacă în ultimele 24 de luni nu au niciun produs înregistrat în RNE și în baza de date a Registrului Genealogic, nu vor primi sprijin cuplat zootehnic pe toată perioada de exploatare.

Cuquantum anual:

- Pentru perioada 2023-2027, schema de sprijin va fi acordată unui total de 80.000 de capete. Cuquantumul minim anual va fi de 190,82 euro/cap.

Sectorul agricol:

(PD-23) Bivolite de lapte

(PD-23) Informații generale

Intervenția presupune acordarea unei plăți unice cuplate pe producție pe cap de animal eligibil.

Condiții de eligibilitate

- Sprijinul se acordă fermierilor activi, crescători de animale din speciile bovine;
- Să dețină bivolițe adulte;
- Bivolițele de lapte pentru care se solicită SCZ trebuie menținute în exploatarea/exploatațiile cu cod ANSVSA menționate în cerere, pe o perioadă de reținere de 4 luni de la data-limită de depunere fără penalizări a cererii unice de plată;
- Efectivul de animale pentru care se solicită SCZ trebuie să fie identificat și înregistrat în Registrul Național al Exploatației la data depunerii cererii unice de plată, dar nu mai târziu de prima zi a perioadei de reținere;
- Fermierul trebuie să dețină registrul individual al exploatației cu cod ANSVSA completat și actualizat, în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 429/2016 cu modificările și completările ulterioare, iar bivolițele de lapte pentru care se solicită SCZ trebuie să fie înscrise/înregistrate în registrul genealogic al rasei, secțiunea principală sau suplimentară.

Cuquantum anual:

- Pentru perioada 2023-2027, schema de sprijin va fi acordată unui total de 12.000 de capete. Cuquantumul minim anual va fi de 160 euro/cap.

Sectorul agricol:

(PD-24) Ovine - caprine

(PD-24) Informații generale

Intervenția presupune acordarea unei plăți unice cuplate pe producție pe cap de animal eligibil.

Condiții de eligibilitate ovine

- Sprijinul se acordă fermierilor activi, crescători de animale din speciile ovine;
- Să dețină un efectiv cuprins între 150 și 500 de capete de femele ovine și/sau berbeci, inclusiv pe beneficiar cu excepția celor din UAT-urile din zona montană pentru care se solicită SCZ pentru un efectiv cuprins între 60 și 500 de capete femele ovine și/sau berbeci inclusiv pe beneficiar;
- Animalele din exploatație pentru care beneficiarul solicită SCZ au vârsta de minimum un an la data de 31 martie a anului de solicitare;
- Animalele din exploatație pentru care beneficiarul solicită SCZ au vârsta de maximum 8 ani la femele, respectiv 6 ani la berbeci;
- Efectivul de animale pentru care se solicită SCZ trebuie să fie identificat și înregistrat în Registrul Național al Exploatației;
- Să dețină registrul individual al exploatației completat în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 429/2016 cu modificările și completările ulterioare;
- Animalele pentru care se solicită SCZ trebuie să fie menținute pe o perioadă de reținere de 100 de zile de la data-limită de depunere a cererii unice de plată fără penalizări, în exploatația/exploatațiile cu cod ANSVSA menționată/menționate în cerere;
- Efectivul de animale pentru care se solicită SCZ trebuie să fie identificat și înregistrat în RNE la data depunerii cererii unice de plată, dar nu mai târziu de prima zi a perioadei de reținere;
- Berbecii pentru care se solicită SCZ trebuie să fie înscriși în registrul genealogic al rasei, secțiunea principală;
- Efectivul de femele ovine înscrise/înregistrate în registrul genealogic al rasei, secțiunea principală sau suplimentară, pentru care se solicită SCZ, respectă raportul de sexe de minimum un berbec înscris în registrul genealogic al aceleiași rase, secțiunea principală, la 35 de femele ovine;
- Efectivul de femele ovine neînscrise și neînregistrate într-un registru genealogic pentru care se solicită SCZ respectă raportul de sexe de minimum un berbec cu certificat de origine la 35 de femele ovine;
- Solicitanții cu un efectiv mai mare de 500 de capete femele ovine și/sau berbeci beneficiază de SCZ calculat la nivelul a maximum 500 de capete femele ovine și/sau berbeci.

Condiții de eligibilitate caprine

- Sprijinul se acordă fermierilor activi, crescători de animale din speciile ovine;
- Solicită SCZ pentru un efectiv de minimum 50 și maximum 500 de capete de femele caprine și/sau țapi de reproducție, inclusiv, pe beneficiar, în exploatații cu cod ANSVSA;
- Animalele din exploatație pentru care beneficiarul solicită SCZ au vârsta de minimum un an la data de 31 martie a anului de solicitare;
- Solicitanții cu un efectiv mai mare de 500 de capete de femele caprine și/sau țapi de reproducție beneficiază de SCZ calculat la nivelul a maximum 500 de capete de femele caprine și/sau țapi de reproducție;
- Femelele caprine și/sau țapii de reproducție din exploatația cu cod ANSVSA pentru care beneficiarul solicită SCZ să aibă vârsta de maximum 8 ani femelele și, respectiv, 6 ani țapii de reproducție la data-limită de depunere a cererii unice de plată fără penalizări;
- Efectivul de animale pentru care se solicită SCZ trebuie să fie identificat și înregistrat în Registrul Național al Exploatației;
- Să dețină registrul individual al exploatației cu cod ANSVSA completat și actualizat;
- Femelele caprine și/sau țapii de reproducție pentru care se solicită SCZ trebuie să fie menținute/menținuți, pe o perioadă de reținere de 100 de zile de la data-limită de depunere fără penalizări a cererilor unice de plată, în exploatația/exploatațiile cu cod ANSVSA menționată/menționate în cerere;
- Efectivul de animale pentru care se solicită SCZ trebuie să fie identificat și înregistrat în RNE la data depunerii cererii unice de plată, dar nu mai târziu de prima zi a perioadei de reținere;
- Țapii pentru care se solicită SCZ trebuie să fie înscriși în registrul genealogic al rasei, secțiunea principală;
- Efectivul de femele caprine înscrise/înregistrate în registrul genealogic al rasei, secțiunea principală sau suplimentară, pentru care se solicită SCZ, respectă raportul de sexe de minimum un țap înscris în registrul genealogic al aceleiași rase, secțiunea principală, la 35 de femele caprine;
- Efectivul de femele caprine neînscrise și neînregistrate într-un registru genealogic, pentru care se solicită SCZ, respectă raportul de sexe de minimum un țap cu certificat de origine la 35 de femele caprine.

Cuquantum anual:

- Pentru perioada 2023-2027, schema de sprijin va fi acordată unui total de 4 milioane de capete. Cuquantumul minim anual va fi de 12,54 euro/cap.

Sectorul agricol:

(PD-25) Viermii de mătase

(PD-25) Informații generale

Intervenția presupune acordarea unei plăți unice aferentă unei producții minime de 15 kg gogoși crude/cutie de ouă de 10 grame.

Condiții de eligibilitate

- Se acordă fermierilor activi care achiziționează cutii de câte 10 grame de ouă de viermi de mătase/cutie de la unități autorizate sanitar veterinar, din care se obțin minimum 15 kg gogoși crude mătase;
- Să aibă un contract încheiat de livrare cu o unitate de procesare/operator din domeniu pentru minimum 15 kg gogoși crude pentru fiecare cutie de 10 grame de ouă de viermi de mătase eclozionabile;
- În cazul procesării prin terți, Unitatea de procesare/Operatorul din domeniu are ca obiect de activitate comerțul gogoșilor de mătase și/sau pregătirea fibrelor și filarea fibrelor textile și/sau producția de țesături.

Cuquantum anual:

- Cuquantumul minim unitar pentru perioada 2023-2027 este 0,12 euro/cap de vierme. Sprijinul se va acorda pe kg gogoși și va fi de 54,6 Euro/kg.

Tineri fermieri:

(DR-30) Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri

(DR-30) Informații generale

Obiectiv: sprijinirea implementării planurilor de afaceri ale tinerilor cu un nivel de calificare superior, care au în vedere realizarea comasării prin preluarea de exploatații, deținerea în proprietate a exploatației, promovarea unor tehnologii și tehnici de producție moderne cu impact redus asupra mediului, eficientizarea utilizării și gestionarea adecvată a resurselor, instalarea fermierilor în zona montană.

Această intervenție este complementară cu intervenția din Pilonul I.

Aplicați eligibili

Tinerii fermieri, care se instalează pentru prima dată ca șef al unei exploatații agricole încadrată în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici cu dimensiunea economică de minimum 12.000 SO, respectiv 8.000 SO în zona montană, și maximum 100.000 SO, și care nu a mai beneficiat de acest sprijin anterior, indiferent de forma de organizare.

Condiții de contractare

- prezentarea unui plan de afaceri viabil detaliind:
 - situația inițială a exploatației;
 - obiectivele și acțiunile propuse spre finanțare (investițiile trebuie să reprezinte minimum 40% din sprijinul solicitat);
 - calendarul de implementare al planului de afaceri (durată maximă: 3 ani, respectiv 5 ani pentru sectorul pomicol și struguri de masă).
- Condiții suplimentare după contractare:
 - Pentru primirea celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul trebuie să demonstreze creșterea performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 30% din valoarea primei tranșe de plată prin cooperative, grupuri de producători, unități de procesare, piețe locale.
 - Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică prevăzută la depunerea cererii de finanțare a exploatației agricole pe durata de execuție a contractului cu mai mult de 15%.
- **!** Prin excepție, în cazul pepinierelor, marja de fluctuație de maximum 15% a dimensiunii economice poate fi mai mare. Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatației agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 8.000 SO.

Cheltuieli eligibile

Toate cheltuielile prevăzute în Planul de afaceri, inclusiv costurile pentru capitalul de lucru, cadastrare, achiziționare de teren (în procent maxim de 10% din valoarea sprijinului).

Forma de sprijin și tipul de plată

Valoare maximă/plan de afaceri: 70.000 EUR

Sprijin nerambursabil 100%.

Plata se efectuează în două tranșe, astfel:

- 75% la semnarea contractului de finanțare;
- 25% după implementarea planului de afaceri.

Tineri fermieri:

(DR-12) Investiții în consolidarea exploatațiilor tinerilor fermieri instalați și a fermierilor recent instalați

(DR-12) Informații generale

Sprijinirea investițiilor necesare obținerii producției agricole primare, investiții în condiționare și/sau depozitare, în procesarea produselor agricole la nivelul fermei în scopul creșterii valorii adăugate a propriilor produse agricole primare.

Procesarea la nivel de fermă va fi abordată, în cadrul acestei intervenții, ca o componentă secundară a proiectului de investiții.

Proiecte prioritare:

- Proiecte care contribuie la încurajarea și dezvoltarea exploatațiilor gestionate de tineri fermieri cu un nivel de calificare adecvat și apartenența acestora la structurile asociative, promovarea tehnologiilor și tehnicilor de producție moderne cu impact redus asupra mediului, eficientizarea utilizării resurselor naturale;
- Proiecte care au ca scop încurajarea deținerii în proprietate a exploatației.

Aplicați eligibili

Tinerii fermieri care:

- Dețin calitatea de șef al unei exploatații agricole cu o dimensiune economică de minimum 12.000 € SO și demonstrează deținerea de competențe profesionale în raport cu proiectul;
- S-au instalat cu cel mult 5 ani înainte și au vârsta maximă de 45 de ani la momentul depunerii cererii de finanțare;
- Au finalizat implementarea planului de afaceri în cadrul submăsurii 6.1 din PNDR 2014-2020 (inclusiv tranziție).
- Nu sunt eligibile persoanele fizice.

Condiții de depunere a proiectelor

- Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică prevăzută la depunerea cererii de finanțare a exploatației agricole pe durata de execuție a contractului cu mai mult de 15%. Prin excepție, în cazul pepinierelor marja de fluctuație de maximum 15% a dimensiunii economice poate fi mai mare. Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatației agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 12.000 SO stabilit prin condițiile de eligibilitate.

- În cazul proiectelor care prevăd investiții în sectorul pomicol, se aplică condițiile de eligibilitate definite pentru intervenția dedicată sectorului pomicol, cu excepția celei referitoare la dimensiunea economică.
- În cazul proiectelor care propun procesare/condiționare/depozitare, minim 50% din produsele agricole care sunt supuse procesării/condiționării/depozitării trebuie să provină din exploatarea proprie și/sau din exploatarea membrilor (în cazul formelor asociative).
- În cazul în care proiectul prevede investiții în echipamente de irigații la nivelul fermei, acestea sunt eligibile doar dacă îndeplinesc condițiile specificate în art.74 din Regulamentul (UE) nr. 2115/2021, iar la nivelul proiectului, este demonstrat faptul că:
 - în urma evaluării ex-ante, investiția asigură posibile economii de apă de minimum 10% și
 - în cazul în care investiția afectează corpuri de apă subterană sau de suprafață care au fost identificate ca nesatisfăcătoare în planul corespunzător de management al bazinului hidrografic din motive legate de cantitatea de apă, este realizată o reducere efectivă a utilizării apei de minimum 50% din posibilele economii stabilite la punctul a) sau în conformitate cu procentul stabilit de autoritatea competentă (dacă este cazul), care să contribuie la atingerea stării bune a acelor corpuri de apă.

Investiții eligibile

1. Investiții corporale:

- construcții (noi și/sau modernizări), inclusiv spații protejate pentru culturile agricole, cu dotările și utilitățile necesare desfășurării activității agricole și/sau facilitățile de condiționare și/sau depozitare a produselor agricole obținute la nivel de fermă, a căror capacitate se va corela cu capacitatea de producție a fermei;
- înființarea și modernizarea fermelor pomicole (inclusiv înființare și reconversie);
- înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de condiționare și/sau depozitare;
- achiziția, inclusiv prin leasing de utilaje agricole, remorci și semiremorci tehnologice (specializate pentru activitatea agricolă, inclusiv cele utilizate pentru obținerea bazei furajere) și echipamente performante, inclusiv cele pentru gestionarea/utilizarea îngrășămintelor și/sau a produselor de protecție a plantelor;
- utilajele și echipamente pentru producerea și/sau distribuirea furajelor ca hrană pentru animale din fermă;
- utilizarea soluțiilor digitale pentru practicarea agriculturii de precizie;

Eligibile exclusiv ca o componentă secundară a proiectului:

- înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de procesare de la nivelul fermei, inclusiv dotările aferente;
- înființarea/dezvoltarea componentei de comercializare/marketing la nivel de exploatație, inclusiv magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole);
- înființarea/modernizarea facilităților aferente asigurării igienei și biosecurității la nivel de fermă;
- echipamente și sisteme de avertizare timpurie asupra fenomenelor meteorologice nefavorabile precum și alte echipamente de diminuare a efectelor fenomenelor meteorologice nefavorabile;
- înființarea și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări;
- investiții noi cât și modernizarea echipamentelor pentru irigații la nivel de fermă;
- producerea și utilizarea energiei (electrice și/sau termice) din surse regenerabile (solară, eoliană, aerotermală, hidrotermală, geotermală etc), destinate exclusiv consumului propriu, fără ca solicitantul să aibă calitatea de prosumator;
- investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES, legate de:
- îmbunătățirea eficienței energetice a construcțiilor în care se desfășoară o activitate eligibilă în cadrul intervenției;
- achiziționarea de echipamente/utilaje cu un consum redus de energie, precum și alte investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES;
- investiții în economia circulară precum:
 - producerea și utilizarea energiei regenerabile din valorificarea biomasei (ex. din deșeuri provenind de la animale/din resturi vegetale ale plantelor de cultură, produse secundare și subproduse), destinate exclusiv consumului propriu;
 - obținerea de fertilizanți organici din valorificarea biomasei (ex. din deșeuri provenind de la animale/din resturi vegetale ale plantelor de cultură, produse secundare și subproduse), destinate exclusiv consumului propriu.

2. Investiții necorporale:

- Organizarea și implementarea sistemelor de management a calității și de siguranță alimentară, dacă sunt în legătură cu investițiile corporale ale proiectului;
- Achiziționarea de tehnologii (know-how), patente și licențe pentru pregătirea implementării proiectului;

- Achiziționarea de software, identificat ca necesar în documentația tehnico-economică a proiectului;
- Marketingul produselor obținute, etc;

Cheltuieli neeligibile

- Achiziția de terenuri și clădiri;
- Construcția și modernizarea locuinței;
- Achiziția de cap tractor;
- Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole;
- Achiziția de mijloace de transport pentru bunuri/mărfuri, nespecializate pentru activitatea agricolă vizată în proiect;
- Achizițiile de mijloace de transport pentru persoane/pentru uz personal;
- Cheltuielile cu spațiile ce deservește activitatea generală a exploatației agricole: spații administrative, săli de ședințe, spații de cazare, etc;
- Cheltuielile generate de investițiile sprijinite prin Programele Sectoriale finanțate prin FEAGA;
- Cheltuielile generate de investițiile realizate în sectoarele: hamei, struguri de masă, flori, plante medicinale, aromatice și ornamentale.

Forma de sprijin și tipul de plată

Rambursarea costurilor eligibile suportate efectiv de beneficiar, într-o valoare maximă de 200.000 EUR/proiect, astfel:

- 80% din costurile eligibile pentru investițiile efectuate de tinerii fermieri;
- 65% din costurile eligibile în cazul celorlalte categorii de beneficiari.

Zona montană:

(DR-09) Zone afectate de constrângeri naturale

(DR-09) Informații generale

Încurajarea continuității și diminuarea riscului (mai ridicat) de abandon al activităților agricole, prin compensarea fermierilor, în întregime sau parțial, pentru costurile suplimentare și pentru pierderile de venit datorate datorate constrângerilor naturale sau altor constrângeri specifice din zona montană.

Zona montană este acoperită de un număr total de 658 localități, totalizând o suprafață agricolă de 1.828.845 ha (date APIA 2021)

Suprafețe eligibile

- Unitățile administrativ-teritoriale situate la altitudini medii mai mari sau egale cu 600 m;
- Unitățile administrativ-teritoriale situate la altitudini medii între 400-600 m și care au o pantă medie egală sau mai mare de 15%.

Aplicați eligibili

Fermieri activi, care utilizează o suprafață agricolă în zonele eligibile de minim 1 ha, iar parcelele eligibile să aibă dimensiunea minimă de 0,3 ha și care se angajează, pe bază anuală, să își continue activitatea.

Forma de sprijin și tipul de plată

- Plățile acordate în cadrul acestei intervenții se pot cumula, pe aceeași suprafață de teren agricol, cu:
 - Plățile directe acordate fermierilor (Pilonul I);
 - Plățile compensatorii acordate pe suprafața agricolă (Pilonul II).
- Primă anuală/ha de suprafață agricolă, conform următoarelor intervale de degresivitate:
 - 1-50 ha - 100% din prima acordată pe hectar - 94 EUR/ha/an,
 - 50,01 - 100 ha - 75% din prima acordată pe hectar - 71 EUR/ha/an,
 - 100,01 - 300 ha - 50% din prima acordată pe hectar - 47 EUR/ha/an,
 - peste 300 ha - 35% din prima acordată pe hectar - 33 EUR/ha/an.

Cooperare:

(DR-35) Dezvoltarea cooperării în cadrul lanțului valoric

(DR-35) Informații generale

Facilitarea accesului la noi piețe și consolidarea poziției fermierilor în lanțul agroalimentar pentru a spori veniturile fermelor, îmbunătățindu-le sustenabilitatea economică și contribuind la securitatea alimentară.

Proiecte eligibile

Parteneriatele constituite în baza unui Acord de Cooperare din cel puțin un partener din categoriile de mai jos și cel puțin un fermier, un grup sau o organizație de producători/ cooperativă care își desfășoară activitatea în sectorul agricol:

- Fermieri (persoane fizice și/ sau entități cu formă de organizare juridică);
- Microîntreprinderi și întreprinderi mici;
- Organizații neguvernamentale;
- Autorități publice;
- Unități de învățământ, unități sanitare, de agrement și de alimentație publică;
- Grupuri operaționale.

și care cooperează pentru:

- Crearea/ dezvoltarea unui lanț scurt de aprovizionare/ piețe locale (cu produse alimentare), pe baza unui studiu/plan descriind conceptul de proiect și/ sau
- Activități de promovare referitoare la crearea/ dezvoltarea unui lanț scurt (sau lanțuri scurte) de aprovizionare (cu produse alimentare) și activități de promovare privind crearea/ dezvoltarea pieței locale deservite de acest lanț/ aceste lanțuri, pe baza unui concept de marketing adaptat.

Proiectul de cooperare propus va fi nou și nu va fi în curs de desfășurare sau finalizat.

Vor fi prioritizate proiectele care reflectă:

- reprezentativitatea cooperării din perspectiva numărului de parteneri implicați;
- structura adecvată de parteneriat;
- creșterea valorii adăugate și dezvoltarea piețelor locale.

Costuri eligibile

- costuri de cooperare și funcționare (de exemplu, costuri administrative, onorarii, costuri de transport), nedepășind maximum 10% din finanțarea acordată;
- investiții corporale și/ sau necorporale.

Forma de sprijin și tipul de plată

- Finanțare maximă/proiect: 250.000 EUR
- Rambursarea costurilor eligibile suportate efectiv de beneficiar, astfel:
- până la 100% din costurile eligibile pentru costurile de cooperare și funcționare aferente implementării proiectului de cooperare;
- până la 65% din costurile eligibile pentru cheltuieli de investiții necesare implementării.

Cooperare:

(DR-22) Investiții în condiționarea, depozitarea și procesarea produselor agricole și pomicole

(DR-22) Informații generale

Realizarea de investiții în unități de depozitare/condiționare și/ sau procesare în vederea comercializării investițiile realizate de IMM-uri, întreprinderi mari, dar și forme asociative. Sunt prioritizate investițiile în tehnologii moderne, cu impact redus asupra mediului.

Susținerea formelor asociative pentru valorificarea capacității de producție primară din punctul de vedere a potențialului de condiționare, depozitare și procesare.

Aplicanți eligibili

- cooperative agricole și societăți cooperative;
- grupuri și organizații de producători recunoscute de MADR;
- IMM-uri, întreprinderi mari

Condiții

- să demonstreze capacitatea de asigurare a cofinanțării investiției;
- să nu fie în dificultate, în conformitate cu legislația în vigoare;
- să demonstreze viabilitatea economică a investiției, în baza documentației tehnico-economice;

Costuri eligibile

- Corporale:
 - Înființarea, extinderea și/sau modernizarea infrastructurii de condiționare, depozitare și/sau procesare a produselor agricole și pomicole;
- Eligibile exclusiv ca o componentă secundară a proiectului:
 - Înființarea/dezvoltarea componentei de comercializare/marketing;
 - Investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES, legate de:
 - producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile (solară, eoliană, aerotermală, geotermală, hidrotermală etc.), exclusiv pentru consum propriu, fără ca solicitantul să fie prosumator;
 - îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor în care se desfășoară o activitate eligibilă;
 - achiziționarea de echipamente/utilaje cu un consum redus de energie.

- Investiții în economia circulară, destinate exclusiv consumului propriu, legate de:
 - producerea și utilizarea energiei din valorificarea biomasei (inclusiv din deșeuri alimentare rezultate în urma procesării produselor zootehnice, vegetale și pomicole);
 - prelucrarea deșeurilor alimentare destinate recuperării și a subproduselor în biocomponente, cum ar fi bioprodusele destinate consumului animal, etc;
 - achiziționarea de echipamente pentru reutilizarea ambalajelor în propriul proces tehnologic.
- Investiții legate de utilizarea soluțiilor digitale în condiționare, procesare, marketing și management, necesare pentru desfășurarea activității vizate prin proiect;
- Îmbunătățirea controlului intern al calității;
- Conformarea cu noile standarde impuse de legislația europeană pentru prelucrarea și comercializarea produselor agro-alimentare.
- Necorporale:
 - Organizarea și implementarea sistemelor de management a calității și de siguranță alimentară, dacă sunt în legătură cu investițiile corporale ale proiectului;
 - Achiziționarea de tehnologii (know-how), patente și licențe pentru pregătirea implementării proiectului;
 - Achiziționarea de software, identificat ca necesar în documentația tehnico-economică a proiectului;
 - Marketingul produselor obținute, etc.

Forma de sprijin și tipul de plată

- Finanțare maximă/proiect de modernizare: 3 000 000 EUR;
- Finanțare maximă/proiect de înființare care își propun cel puțin investiții de procesare în sectoarele eligibile: 10 000 000 EUR;
- Finanțare maximă/proiect pentru toate celelalte investiții: 7 000 000 EUR;
- Rambursarea până la 65% din costurile eligibile suportate efectiv de beneficiar.

Cooperare:

(DR-33) Înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol/pomicol

(DR-33) Informații generale

Susținerea înființării și funcționării grupurilor de producători în vederea valorificării produselor membrilor, degrevând astfel producătorul de sarcina vânzării producției;

Prioritizarea proiectelor care reunesc un număr ridicat de membri în cadrul grupurilor de producători, în special a celor care dețin exploatați de mici dimensiuni;

Aducerea în prim plan a proiectelor care își propun obținerea unor produse care promovează soiuri cu rezistență genetică la boli și dăunători.

Aplicanți eligibili

Solicitantul prezintă un plan de afaceri. Planul de afaceri trebuie să conțină detalii despre activitățile de planificare ale grupului, printre care:

- adaptarea producției și produselor producătorilor care sunt membri ai acestor grupuri la cerințele pieței;
- introducerea în comun a produselor pe piață, inclusiv pregătirea pentru vânzare, centralizarea vânzărilor și aprovizionarea cumpărătorilor en gros;
- stabilirea unor norme comune privind informarea asupra producției, acordând o atenție deosebită recoltării și disponibilității producției;
- alte activități care pot fi desfășurate de către grupurile de producători, cum ar fi dezvoltarea competențelor în materie de exploatare și de comercializare, precum și organizarea și facilitarea proceselor de inovare.

Condiții de eligibilitate

Să prezinte un plan de afaceri, cu detalii despre activitățile de planificare ale grupului, printre care:

- adaptarea producției și produselor membrilor la cerințele pieței;
- introducerea în comun a produselor pe piață, inclusiv pregătirea pentru vânzare, centralizarea vânzărilor și aprovizionarea cumpărătorilor en gros;
- stabilirea unor norme comune privind informarea asupra producției, acordând o atenție deosebită recoltării și disponibilității producției;
- alte activități, cum ar fi dezvoltarea competențelor în materie de exploatare și de comercializare sau organizarea și facilitarea proceselor de inovare.

Costuri eligibile

- cele rezultate din înființarea și funcționarea grupurilor de producători din sectorul agricol/pomicol prevăzute în planul de afaceri.

Forma de sprijin și tipul de plată

- Finanțare maximă/proiect: 100.000 EUR/an.
- Sprijinul va fi acordat forfetar, degresiv, în tranșe anuale, pentru o perioadă care să nu depășească primii 5 ani de la recunoașterea grupului de producători, astfel:
 - Anul I - 10%;
 - Anul II - 8%;
 - Anul III - 6%;
 - Anul IV - 5%;
 - Anul V - 4%.
- Rambursarea a până la 100% din costuri, ca procent din producția comercializată prin intermediul grupului, cu excepția primului an, când se poate plăti grupului de producători un sprijin calculat pe baza valorii medii anuale a producției comercializate de membrii acestuia, în ultimii 3 ani înainte de aderarea la grup.
- În cazul nerespectării planului de afaceri, sprijinul se recuperează proporțional cu obiectivele nerealizate.

Cooperare:

(DR-34) Cooperare și inovare în agricultură prin intermediul grupurilor operaționale PEI

(DR-34) Informații generale

Parteneriatul European pentru Inovare pentru agricultură (PEI) este un instrument inovativ prin care se dorește facilitarea cooperării între fermieri, consilieri, hub-uri de inovare, universități/institute de cercetare, entități de inovare și IMM-uri prin realizarea schimbului de cunoștințe, de practici inovative și prin crearea unui sistem de diseminare eficientă a rezultatelor către alți fermieri sau alți actori interesați de implementarea de soluții inovative la nivelul propriilor exploatații/întreprinderi agricole.

Având în vedere faptul că România este doar la al doilea exercițiu de implementare a PEI, grupurile operaționale pot propune inclusiv proiecte de cooperare interteritorială (pe teritoriul României) între Grupuri Operaționale din România, cât și proiecte de cooperare transnațională.

Obiective:

- Înființarea de grupuri operaționale PEI, care să pună în aplicare activități inovatoare de identificare și dezvoltare/validare soluții în vederea optimizării producției și a îmbunătățirii competitivității, tehnologiei și digitalizării sectorului agroalimentar;
- Grupurile operaționale vor acoperi și obiectivele specifice ale PAC din domeniile: economic, de mediu și social.

Aplicanți eligibili

Un grup operațional (GO) sau un GO potențial fără statut juridic, constituit din cel puțin un fermier/un grup de producători/cooperativă/alte forme de asociere în agricultură/silvicultori și un partener din categoriile de mai jos, în funcție de tema proiectului:

- Partener cu domeniul principal de activitate în sectorul agro-alimentar;
- Partener cu expertiză relevantă în domeniul proiectului.

La acest grup operațional se pot alătura alți parteneri relevanți precum ONG-uri, întreprinderi private, administratori de păduri.

Proiecte prioritare

- Dezvoltarea de soluții inovatoare, axate pe nevoile fermierilor sau ale silvicultorilor, cum ar fi:

- Practici alternative utilizate pentru adaptarea la efectele schimbărilor climatice;
 - Utilizarea agriculturii de precizie;
 - Utilizarea tehnicilor inovative de obținere a produselor cu înaltă valoare nutritivă și de condiționare a acestora;
 - Utilizarea tehnicilor de obținere a furajelor de înaltă calitate;
 - Metode și tehnici inovative de combatere a bolilor și dăunătorilor în culturile agricole/pomicole;
 - Metode și tehnici inovative rezultate în cadrul GO prin captarea ideilor inovatoare individuale.
- Reunirea partenerilor cu cunoștințe complementare, cum ar fi fermierii, consilierii, cercetătorii, întreprinderile sau organizațiile neguvernamentale;
 - Integrarea consilierilor în cadrul proiectelor inovative depuse de GO;
 - Diseminarea rezultatelor proiectelor implementate de GO prin cât mai multe canale locale pentru informarea utilizatorii finali.

Condiții

- Să prezinte un Acord de Cooperare valabil pentru perioada pentru care se acordă finanțarea;
- Să prezinte un plan de proiect care se încadrează în cel puțin unul din obiectivele PAC și în obiectivul transversal al modernizării agriculturii și zonelor rurale;
- Proiectul GO trebuie să fie nou (nu în derulare sau finalizat);
- Proiectul inovator se bazează pe modelul de inovare interactivă;
- GO își asumă responsabilitatea să disemineze rezultatele proiectelor. Totodată, un rezumat al planurilor de proiect aferente va fi comunicat în special prin intermediul rețelelor naționale PAC și al rețelei europene PAC, folosind, pe cât posibil, canalele locale, publicațiile de specialitate, etc.
- Parteneriatele existente pot fi finanțate doar dacă propun proiecte noi.

Costuri eligibile

- Elaborarea de studii și alte activități pregătitoare;
- Studii de fezabilitate și planuri, inclusiv pregătirea planului de proiect;
- Cheltuielile de funcționare ale GO;
- Costurile directe generate în mod specific de activitățile incluse în planul de proiect depus de GO, precum:

- cheltuieli legate de chirii pentru: echipamente, utilaje, imobile necesare desfășurării activității descrise în proiect (altele decât sediu) etc.;
- cheltuieli cu onorarii ale partenerilor, colaboratorilor externi, aferente activităților descrise în proiect și prestări servicii de către aceștia sau alte persoane/entități, inclusiv cheltuielile aferente salariului/onorariului coordonatorului de proiect, după caz;
- Echipamente, utilaje cu o capacitate adecvată pentru implementarea proiectului așa cum rezultă din planul proiectului, inclusiv mijloace de transport adecvate necesare în desfășurarea activității descrise în proiect etc.;
- Aplicații/licențe software adecvate activității descrise prin proiect.

Forma de sprijin și tipul de plată

- Finanțare maximă/proiect: 300.000 EUR
- Rambursarea costurilor eligibile suportate efectiv de beneficiar, astfel:
- Sprijinul acordat pentru activitățile pregătitoare: maxim 2,5%;
- Cheltuielile de funcționare ale GO (administrative, transport, etc): maxim 18%;
- Cheltuieli generate de diseminarea rezultatelor: maxim 5%;

Legume-fructe:

(DR-16) Investiții în sectorul legume și/sau cartofi

(DR-16) Obiective

Investiții corporale și necorporale necesare obținerii producției primare de legume și/sau cartofi;

Investiții pentru condiționarea și/sau depozitarea, procesarea produselor agricole obținute la nivelul fermei, inclusiv comercializarea acestora în vederea creșterii valorii adăugate.

Aplicanți eligibili

- Fermieri, cu excepția persoanelor fizice;
- Cooperative agricole și societățile cooperative;
- Grupuri și organizații de producători recunoscute de MADR, care figurează corespunzător în sistemul APIA și fac dovada viabilității economice a investiției și a capacității de asigurare a co-finanțării.
- **!** Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minimum 12.000 € SO;

Investiții corporale eligibile

- Înființarea, extinderea și/sau modernizarea exploatațiilor de legume/cartofi;
- Echipamente și sisteme de avertizare timpurie asupra efectelor fenomenelor meteorologice nefavorabile;
- Înființarea și/sau modernizarea echipamentelor pentru irigații în cadrul fermei;
- Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de condiționare și/sau depozitare;
- Utilizarea soluțiilor digitale la nivel de fermă;
- Eligibile exclusiv ca și componente secundare ale proiectului:
 - Echipamente de diminuare a efectelor fenomenelor meteorologice nefavorabile;
 - Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de procesare la nivelul fermei, inclusiv dotările aferente;
 - Înființarea/dezvoltarea componentei de comercializare/marketing la nivel de exploatație, inclusiv magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole;
 - Producerea și utilizarea energiei (electrice și/sau termice) din surse regenerabile (solară, eoliană geotermală, aerotermală, hidrotermală etc.),

destinată exclusiv consumului propriu fără ca solicitantul să fie prosumator;

- Investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES;
- Investiții în economia circulară precum:
- producerea și utilizarea energiei regenerabile din valorificarea biomasei (ex. din deșeuri provenind de la animale/din resturi vegetale ale plantelor de cultură, produse secundare și subproduse), destinată exclusiv consumului propriu;
- obținerea de fertilizanți organici din valorificarea biomasei, destinați exclusiv consumului propriu;
- Înființarea și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări.

Investiții necorporale eligibile

- Organizarea și implementarea sistemelor de management a calității și de siguranță alimentară, dacă sunt în legătură cu investițiile corporale ale proiectului;
- Achiziționarea de tehnologii (know-how), patente și licențe pentru pregătirea implementării proiectului;
- Achiziționarea de software, identificat ca necesar în documentația tehnico-economică a proiectului;
- Marketingul produselor obținute, etc.

Forma de sprijin și tipul de plată

- Finanțare maximă/proiect: 2.000.000 EUR;
- Finanțare maximă/proiect simpla achiziție de utilaje și echipamente agricole: 300.000 EUR;
- Finanțare maximă/proiect simpla achiziție de utilaje pentru cartofi achiziționate de formele asociative: 500.000 EUR;
- Rambursarea până la 65% din costurile eligibile suportate efectiv de beneficiar.

Legume-fructe:

(DR-13) Achiziții de utilaje agricole pentru sectorul vegetal

(DR-13) Obiectiv

Creșterea competitivității exploatațiilor agricole specializate în culturile de câmp, prin dotarea cu utilaje performante.

Complementaritate

- Intervenția Modernizarea infrastructurii de irigații (DR-25);
- Intervenția Înființarea sistemelor de irigații (DR-26).
- Alte intervenții pentru dezvoltare rurală;

Aplicați eligibili

- Fermieri, cu excepția persoanelor fizice;
- Cooperative agricole și societățile cooperative;
- Grupuri și organizații de producători recunoscute de MADR care figurează corespunzător în sistemul APIA și fac dovada viabilității economice a investiției și a capacității de asigurare a co-finanțării.
- **!** Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minimum 12.000 € SO;

Investiții eligibile

- Corporale:
 - Extinderea/modernizarea fermelor vegetale respectiv pentru culturi de câmp, prin achiziția de echipamente și utilaje agricole performante;
 - Achiziția de remorci și semiremorci tehnologice (specializate pentru activitatea agricolă), inclusiv cele pentru gestionarea/utilizarea îngrășămintelor și/sau a produselor de protecție a plantelor;
 - Achiziționarea de utilaje cu un consum redus de energie, precum și alte investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES;
 - Investiții legate de utilizarea soluțiilor digitale și de agricultura de precizie;
 - Achiziția de echipamente de irigații atât pentru înființarea și/sau modernizare în cadrul fermei (doar simple achiziții care nu implică lucrări de construcții-montaj).
- Necorporale:
 - Achiziționarea de tehnologii (know-how), patente și licențe pentru pregătirea implementării proiectului;
 - Achiziționarea de software, identificat ca necesar în documentația tehnico-economică a proiectului, etc.

- Forma de sprijin și tipul de plată:
- Finanțare maximă/proiect: 300.000 EUR;
- Rambursarea până la 65% din costurile eligibile suportate efectiv de beneficiar.

Forma de sprijin și tipul de plată

- Finanțare maximă/proiect: 300.000 EUR;
- Rambursarea până la 65% din costurile eligibile suportate efectiv de beneficiar.

Legume-fructe:

(DR-15) Investiții în exploatațiile pomicole

(DR-15) Obiective

- Creșterea competitivității exploatațiilor pomicole prin dotarea cu utilaje și echipamente;
- Înființarea de plantații pomicole sau reconversia plantațiilor existente;
- Creșterea suprafețelor ocupate de pepinierele pomicole;
- Accesul fermierilor la tehnici și tehnologii pentru gestionarea riscurilor provocate de fenomenele extreme, în contextul schimbărilor climatice.

Complementaritate

- Plata directă cuplată de producție pentru fructe;
- Intervențiile sectoriale pentru organizațiile de producători din sectorul producției de fructe;
- Intervenția Investiții în condiționarea, depozitarea și procesarea produselor agricole și pomicole (DR-22);
- Intervenția Modernizarea infrastructurii de irigații (DR-25);
- Intervenția Înființarea sistemelor de irigații (DR-26).

Aplicanți eligibili

- Fermieri, cu excepția persoanelor fizice;
- Cooperative agricole și societățile cooperative agricole;
- Grupuri și organizații de producători recunoscute de MADR.
- **!** Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minimum 4000 SO, iar suprafața înființată/replantată prevăzută prin proiect trebuie să fie echivalentă cu minimum 3000 euro SO pentru toate speciile și sistemele de cultură, inclusiv pepiniere.

Condiții pentru aplicanți

- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de asigurare a cofinanțării investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice;

- În cazul proiectelor de procesare/depozitare/condiționare minimum 50% din produsele pomicole care sunt supuse procesării/depozitării/condiționării, trebuie să provină din exploatarea pomicolă proprie și/sau din exploatarea membrilor (în cazul formelor asociative);
- Solicitantul va figura în sistemul APIA/ANSVSA (după caz), anterior depunerii cererii de finanțare, cu obiectul activității economice (cod CAEN) cu care solicită sprijin prin prezenta intervenție;

Investiții eligibile

- **Corporale:**
 - Investiții în înființarea și modernizarea fermelor pomicole;
 - Echipamente și sisteme de avertizare timpurie asupra fenomenelor meteorologice nefavorabile precum și alte echipamente de diminuare a efectelor acestora ca și componentă secundară;
 - Înființarea/modernizarea facilităților aferente asigurării igienei și biosecurității la nivel de fermă;
 - Investiții în înființarea și modernizarea pepinierei pomicole, inclusiv în creșterea suprafețelor ocupate de material săditor;
 - Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de condiționare și/sau depozitare;
 - Investiții legate de utilizarea soluțiilor digitale la nivel de fermă;
- **Exclusiv eligibile ca și componentă secundară a proiectului:**
 - Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de procesare de la nivelul fermei, inclusiv dotările aferente;
 - Înființarea/dezvoltarea componentei de comercializare/marketing la nivel de exploatare, inclusiv magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole);
 - Producerea și utilizarea energiei (electrice și/sau termice) din surse regenerabile (solară, eoliană geotermală, aerotermală, hidrotermală etc.), destinată exclusiv consumului propriu fără ca solicitantul să fie prosumator;
 - Investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES;
 - Înființarea și/sau modernizarea echipamentelor pentru irigații în cadrul fermei, inclusiv facilități de stocare a apei la nivel de fermă;
 - Înființarea și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări.
- **Necorporale:**

- Organizarea și implementarea sistemelor de management a calității și de siguranță alimentară, dacă sunt în legătură cu investițiile corporale ale proiectului;
- Achiziționarea de tehnologii (know-how), patente și licențe pentru pregătirea implementării proiectului;
- Achiziționarea de software, identificat ca necesar în documentația tehnico-economică a proiectului;
- Marketingul produselor obținute, etc.

Forma de sprijin și tipul de plată

- Finanțare maximă/proiect: 1 500 000 EUR;
- Finanțare maximă/proiect achiziție de utilaje și echipamente agricole: 300.000 EUR;
- Rambursarea până la 65% din costurile eligibile suportate efectiv de beneficiar.

Legume-fructe:

(DR-17) Investiții în sectoarele hamei și/sau struguri de masă

(DR-17) Informații generale

Investițiile corporale și necorporale necesare obținerii producției primare de hamei și struguri de masă și, excepțional, prin investițiile în comercializarea strugurilor de masă producție proprie (magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare, ca o componentă secundară.

Complementaritate

- Intervenția Investiții în condiționarea, depozitarea și procesarea produselor agricole și pomicole (DR-22);
- Intervenția Modernizarea infrastructurii de irigații (DR-25);
- Intervenția Înființarea sistemelor de irigații (DR-26).

Aplicanți eligibili

- Să figureze în sistemul APIA/ANSVSA (după caz), anterior depunerii cererii de finanțare, cu obiectul activității economice (cod CAEN) cu care solicită sprijin prin prezenta intervenție;
- Să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice;
- Încadrarea în zona de favorabilitate pentru cultura de hamei;
- În cazul înființării și/sau replantării plantațiilor de struguri de masă sau hamei solicitantul trebuie să utilizeze doar material de plantare din categoria biologică certificată sau dintr-o categorie superioară;
- Să prezinte proiectul tehnic avizat de Institutul de profil.

Investiții eligibile

- Corporale:
 - Investiții în înființarea și/sau replantarea culturilor de hamei și struguri de masă;
 - Dotarea tehnică a fermelor cu utilaje agricole specifice și specializate culturilor;
 - Echipamente și sisteme de avertizare timpurie asupra fenomenelor meteorologice nefavorabile;

- Înființarea, extinderea și/sau modernizarea/dotarea, unităților de condiționare și/sau depozitare la nivel de fermă;
- Sisteme de susținere noi sau modernizarea acestora;
- Instalații și/sau echipamente pentru gestionarea/utilizarea eficientă a îngrășămintelor și/sau a produselor pentru protecția plantelor;
- Investiții în agricultura de precizie și/sau legate de utilizarea soluțiilor digitale;
 - Eligibile exclusiv ca și componentă secundară a proiectului;
 - Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de procesare de la nivelul fermei, inclusiv dotările aferente;
 - Înființarea/dezvoltarea componentei de comercializare/marketing la nivel de exploatație, inclusiv magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare;
 - Înființarea și/sau modernizarea echipamentelor pentru irigații în cadrul fermei, inclusiv facilități de stocare a apei la nivel de fermă;
 - Înființarea și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări;
 - Producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile (solară, eoliană, geotermală, aerotermală, hidrotermală etc.) destinată exclusiv consumului propriu, fără ca solicitantul să fie prosumator;
 - Echipamente de diminuare a efectelor fenomenelor meteorologice nefavorabile;
 - Investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES, legate de:
 - îmbunătățirea eficienței energetice a construcțiilor în care se desfășoară o activitate eligibilă;
 - achiziționarea de echipamente/utilaje cu un consum redus de energie;
 - investiții în economia circulară precum:
 - producerea și utilizarea energiei regenerabile din valorificarea biomasei (ex. din deșeuri provenind de la animale/din resturi vegetale ale plantelor de cultură, produse secundare și subproduse), destinată exclusiv consumului propriu;
 - obținerea de fertilizanți organici din valorificarea biomasei, destinată exclusiv consumului propriu;
- Necorporale:
 - Organizarea și implementarea sistemelor de management a calității și de siguranță alimentară, dacă sunt în legătură cu investițiile corporale ale proiectului;
 - Achiziționarea de tehnologii (know-how), patente și licențe pentru pregătirea implementării proiectului;

- Achiziționarea de software, identificat ca necesar în documentația tehnico-economică a proiectului;
- Marketingul produselor obținute, etc.

Forma de sprijin și tipul de plată

- Finanțare maximă/proiect: 1 000 000 EUR;
- Finanțare maximă/proiect simpla achiziție de utilaje și echipamente agricole: 300.000 EUR;
- Rambursarea până la 65% din costurile eligibile suportate efectiv de beneficiar.

Zootehnic:

(DR-03) Creșterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon

(DR-03) Ce urmărește intervenția

Stimularea menținerii și utilizării raselor de animale aflate în pericol de abandon, răspunzând nevoilor privind adaptarea la scară largă a unor metode agricole durabile cu scopul managementului eficient al resurselor naturale (apă, sol și aer) și biodiversității și pentru încurajarea menținerii și aplicării practicilor agricole tradiționale în România;

Sistemul extensiv de creștere tradițională a animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon constituie o practică agricolă durabilă prin care se gestionează eficient resursele genetice animale autohtone.

Poate fi cumulat cu alte intervenții

Angajamentele vizate de această intervenție sunt coerente cu angajamentele asumate prin eco-schemele Pilonului I.

Cine poate depune proiecte

- Fermierii care cresc femele adulte de reproducție de rasă pură din rasele locale în pericol de abandon prevăzute în PNS.

Care sunt rasele locale în pericol

- **Ovine:**
 - Rațca (Valahă cu coarne în tirbușon);
 - Merinos de Suseni;
 - Merinos Transilvănean;
 - Merinos de Cluj;
 - Țigaie - varietatea ruginie.
- **Caprine:**
 - Alba de Banat.
- **Bovine:**
 - Sura de Stepă;
 - Bivolul românesc.
- **Ecvidee:**
 - Shagya arabă;
 - Lipițan.

- Porcine:
 - Bazna;
 - Mangalița.

Ce condiții trebuie să îndeplinească aplicanții

- Să dețină femele de reproducție de rasă pură locală în pericol de abandon din speciile și rasele prevăzute în PNS, înscrise în registrul genealogic al rasei;
- Să se angajeze să mențină angajamentul pentru o perioadă de 5 ani, de la data semnării acestuia;
- Să se angajeze să respecte cerințele de bază relevante și cerințele specifice pentru animalele angajate;
- Să se angajeze să țină o evidență a activităților agricole corelate cu implementarea cerințelor de bază și specifice la nivelul efectivelor aflate sub angajament.

Condiții specifice

- Să respecte programul de ameliorare al societății de ameliorare recunoscute de Agenția Națională pentru Zootehnie (ANZ) în baza art. 4 din Regulamentul (UE) 2016/1012 privind ameliorarea animalelor;
- Să mențină pe o perioadă de 5 ani numărul de animale femele adulte de reproducție de rasă pură prevăzut la deschiderea angajamentului, precum și descendenții femele de rasă pură necesari pentru înlocuirea acestor animale până la sfârșitul angajamentului;
- Dacă efectivul angajat se reduce, datorită unor cauze cum ar fi îmbolnăvirea, sacrificarea, moartea sau vânzarea animalelor, beneficiarul are obligația de a notifica Agenția de Plăți și de a reface efectivul de femele adulte de reproducție de rasă pură, prin trecere de la tineret sau prin cumpărare; în cazul în care efectivul de animale adulte de rasă pură nu se va reface în maximum 6 luni de la momentul notificării, sprijinul va fi redus proporțional;
- Să țină o evidență a activităților agricole corelate cu implementarea cerințelor de bază și specifice la nivelul efectivelor aflate sub angajament.
- !!! În cazul nerespectării cerințelor specifice ale angajamentelor se aplică reduceri ale sprijinului acordat, care pot merge, în unele cazuri prevăzute de sistemul de sancțiuni aplicabil, până la excluderea de la plată. Nu sunt eligibile pentru plăți în cadrul acestui pachet ecvideele utilizate preponderent în scopuri sportive sau recreative.

Forma de sprijin

Plata compensatorie reprezintă 100% sprijin public nerambursabil. Este calculată sub formă de costuri standard, iar pierderile de venituri și costurile suplimentare estimate sunt acoperite parțial la nivel de specie, astfel:

- ovine - 45%;
- caprine - 15%;
- bovine - 35%;
- ecvidee - 65%;
- porcine - 66%.

Cum se acordă sprijinul:

Plățile compensatorii se acordă anual pentru femelele de reproducție de rasă pură angajate, ca sumă fixă pe unitate vită mare (UVM), valorile acestora pe specii fiind următoarele:

- Ovine – 87 €/UVM/an;
- Caprine – 40 €/UVM/an;
- Bovine – 200 €/UVM/an;
- Ecvidee – 200 €/UVM/an;
- Porcine – 300 €/UVM/an.

Zootehnic:

(DR-06) Bunăstarea animalelor

(DR-06) Obiectiv

Aplicarea unor standarde superioare de bunăstare a animalelor în fermele de porci și păsări, prin adaptarea condițiilor de hrănire, adăpare și adăpostire a acestora, conducând la îmbunătățirea sănătății animalelor și, prin urmare, la creșterea calității produselor alimentare, siguranței alimentare și a sănătății populației.

Aplicanți eligibili

Exploatațiile comerciale din sectorul de creștere a porcinelor și din sectorul avicol, autorizate sanitar veterinar, care se angajează anual, pe baze voluntare să adopte standarde de bunăstare care depășesc standardele obligatorii relevante.

Condiții suplimentare

- **Porcine:**
 - Beneficiarul să fie înregistrat în Registrul Național al Exploatațiilor al ANSVSA și să dețină un cod de exploatație,
 - Să dețină autorizație sanitară veterinară pentru întreaga exploatație cu cod ANSVSA,
 - Să se angajeze să respecte cerințele de bază relevante și cerințele specifice subpachetelor pentru care aplică pe întreaga perioadă a angajamentului.
- **Păsări:**
 - Beneficiarul să dețină autorizație sanitară veterinară pentru întreaga exploatație,
 - Să se angajeze să respecte cerințele de bază relevante și cerințele specifice subpachetelor pentru care aplică, pe întreaga perioadă a angajamentului.

Efectivele de animale eligibile

- **Porcine:**
- Numărul maxim de cicluri de producție eligibile pentru categoria porc gras (de la intrarea în categorie) este de 3,2 cicluri de producție pe an;
- Pentru categoria animale de reproducție femele (scrofițe și scroafe) este eligibil efectivul mediu anual.
- **Păsări:**

- Numărul maxim de cicluri de producție eligibile pentru categoria pui de carne este de 6,5 cicluri de producție pe an și pentru categoria pui de curcă este de 3,7 cicluri de producție pe an;
- Pentru categoriile găini ouătoare și găini de reproducție rase grele este eligibil efectivul mediu anual;
- În consecință, pentru categoriile pentru care eligibilitatea vizează un număr maxim de cicluri de producție pe an, pentru a fi considerat eligibil, durata unui ciclu de producție trebuie să fie de minim 90% din perioada de referință a unui ciclu de referință (luată în calcul în metodologia de calcul a plăților compensatorii), iar vârsta minimă de la care animalele sunt eligibile este de 35 zile pentru categoria pui de carne și 71 zile pentru categoria pui de curcă.

Categoriile neeligibile

- Porcine:
- Animale care nu au intrat în categorie (ex. vieri) ;
- Porcii grași a căror populare/intrare în exploatație s-a realizat după intrarea în categorie (la o greutate medie de peste 30 kg/cap - rezultată din documentele de livrare);
- Porci grași livrați la o greutate medie de sub 96 de kg/cap (rezultată din documentele de livrare) ;
- Animalele reformă, cele sacrificate de necesitate și mortalitățile;
- Numărul de animale care depășește capacitatea maximă anuală a exploatației.
- Păsări:
- Pășările care nu au intrat în categorie (ex. pui zburați, tineret de înlocuire, cocoși de reproducție, etc.) ;
- Pășările care nu au stat în exploatație perioada minimă de eligibilitate a ciclului de producție;
- Pășările reformă, cele sacrificate de necesitate și mortalitățile;
- Numărul de păsări care depășește capacitatea maximă anuală a exploatației, inclusiv rărirea (necesare pentru asigurarea densității pe întreaga perioadă a ciclului de producție).

Cum este aplicată intervenția

Plăți în favoarea bunăstării porcinelor (plățile se acordă pentru porci grași și animale de reproducție – femele (scrofițe și scroafe):

Subpachet 1a

creșterea cu cel puțin 15% a spațiului alocat disponibil fiecărui animal:

Porc gras:

- 0,6325 mp – pentru porci cu o greutate vie între 50-85 kg;
- 0,7475 mp – pentru porci cu o greutate vie între 85-110 kg;
- 1,15 mp – pentru porci cu o greutate vie peste 110 kg.

Animale de reproducție - femele:

- 1,886 mp – pentru scrofițe ținute în grup;
- 2,5875 mp – pentru scroafe ținute în grup;

Alte cerințe:

- Păstrarea evidențelor pentru a fi prezentate autorității de control, privind numărul maxim de animale distribuite pe suprafața respectivă, numărul de animale introduse la fiecare repopulare și mortalitățile;
- Menținerea parametrilor de ventilație corespunzători populării halei la nivelul cerinței minime de bunăstare privind densitatea;
- Acest tip de angajament se va aplica obligatoriu împreună cu angajamentul 2a-reducerea pulberilor cu 30% și a concentrației de amoniac cu 15% față de nivelul minim obligatoriu prin menținerea în limite optime a parametrilor de microclimat sau cu subpachetul 3a- îmbunătățirea zonei de odihnă.

Subpachet 2a

reducerea pulberilor cu 30% și a concentrației de amoniac cu 15% față de nivelul minim obligatoriu prin menținerea în limite optime a parametrilor de microclimat:

- Monitorizarea zilnică cu echipamente specializate de măsurare și control a calității aerului (a pulberilor) de către beneficiar și un buletin de analiză pe an în urma monitorizării de către entități independente, pentru ca pulberile să nu depășească maximum 10,5 mg/mc în adăpost;
- Măsurarea valorii amoniacului la nivelul nasului animalului o dată pe lună și înregistrarea acestor valori într-un registru, pentru ca amoniacul să nu depășească maximum 22,1 ppm;

- Evidența tuturor măsurătorilor efectuate prin înregistrarea acestora într-un registru și de a păstra dovezile care să demonstreze că au fost atinse condițiile superioare de bunăstare;
- Acest tip de angajament se va aplica obligatoriu împreună cu angajamentul 1a creșterea cu cel puțin 15% a spațiului alocat disponibil fiecărui animal.

Subpachet 3a

îmbunătățirea condițiilor zonei de odihnă:

- Menținerea zonei de odihnă în permanență uscată astfel încât să asigure confortul animalelor prin aplicări suplimentare de materiale absorbante corespunzătoare pentru așternut (materiale higroscopice) în zona de odihnă;
- În primele șapte zile de la populare materialele se aplică zilnic, iar apoi de două ori /săptămână. Aceste aplicări de material higroscopic se vor efectua pe toată suprafața boxei;
- Obligația de a ține registre cu privire la data, cantitatea și locul în care au fost utilizate materialele absorbante;
- Acest tip de angajament se va aplica obligatoriu împreună cu angajamentul 1a creșterea cu cel puțin 15% a spațiului alocat disponibil fiecărui animal.
- !!! Cele 3 tipuri de angajamente de bunăstare disponibile pentru suine vor fi aplicate printr-o combinație de minim două subpachete, fiind obligatorie aplicarea subpachetului 1a - creșterea cu cel puțin 15% a spațiului alocat disponibil fiecărui animal.

Plăți în favoarea bunăstării păsărilor (plățile se acordă pentru pui de carne, găini ouătoare, găini de reproducție din rase grele și pui de curcă):

Subpachet 1b

reducerea densității păsărilor cu 15 % față de densitatea rezultată din aplicarea cerințelor minime obligatorii privind suprafața minimă alocată pentru fiecare categorie de păsări:

- Pui de carne – 28,69 kg/mp, 33,91 kg/mp sau 36,52 kg/mp (în funcție de densitatea practică de crescătorii de păsări în condiții minime) ;
- Găini ouătoare – 1.278 cmp/cap în sistem alternativ, 862 cmp/cap în sistem cuști îmbunătățite,
- găini reproducție rase grele – 21,74 kg/mp, 4. pui de curcă – masculi – 47,83 kg/mp și femele – 43,48 kg/mp;

- Documentul care precizează densitatea practică de crescătorii de păsări la cerințe minime și păstrarea evidențelor pentru a fi prezentate autorității de control privind numărul maxim de păsări distribuite pe suprafața respectivă, numărul de păsări introduse la fiecare repopulare și mortalitățile;
- Menținerea parametrilor de ventilație corespunzători populării halei la nivelul cerinței minime de bunăstare privind densitatea;
- Acest tip de angajament se va aplica obligatoriu împreună cu angajamentul 2b-reducerea noxelor cu 30% față de nivelul minim obligatoriu prin menținerea în limite optime a parametrilor de microclimat.

Subpachet 2b

reducerea noxelor cu 30% față de nivelul minim obligatoriu prin menținerea în limite optime a parametrilor de microclimat:

- Monitorizarea zilnică de către beneficiar a nivelului noxelor pentru ca acestea să nu depășească următoarele valori:
- maximum 14 ppm amoniac (NH₃),
- maximum 2100 ppm CO₂.
- Beneficiarii au obligația de a ține evidența tuturor măsurătorilor efectuate prin înregistrarea zilnică a acestora într-un registru și de a păstra dovezile care să demonstreze că a fost atins obiectivul de îmbunătățire a condițiilor.

! Cele 2 tipuri de angajamente de bunăstare a păsărilor vor fi aplicate numai împreună (1b cu 2b).

Care este forma de sprijin:

Cost unitar bazat pe costurile suplimentare și pe pierderile de venit.

Cum se acordă sprijinul:

Plata compensatorie reprezintă 100% sprijin public nerambursabil. Plățile compensatorii propuse se acordă pe UVM pentru fiecare subpachet și categorie de animale pe ciclu de producție sau pe an:

Pachetul a)

privind acordarea plăților în favoarea bunăstării porcinelor:

Subpachet	Porci grași	Animale de reproducție - femele
	euro / UVM / ciclu	
Subpachetul 1 a) Creșterea cu cel puțin 15% a spațiului alocat disponibil fiecărui animal	28,05	149,50
Subpachetul 2 a) Reducerea pulberilor cu 30% și a concentrației de amoniac cu 15% față de nivelul minim obligatoriu prin menținerea în limite optime a parametrilor de microclimat	11,99	79,69
Subpachetul 3 a) Îmbunătățirea condițiilor zonei de odihnă	3,73	3,73

Pachetul b)

privind acordarea plăților în favoarea bunăstării păsărilor:

Subpachet	Pui de carne	Pui de curcă	Găini ouătoare	Găini de reproducție rase grele
	euro / UVM / ciclu			
Subpachetul 1 b) reducerea densității păsărilor cu 15% față de densitatea rezultată din aplicarea cerințelor minime obligatorii privind suprafața minimă alocată pentru fiecare categorie de păsări	19,62	30,13	119,32	176,11
Subpachetul 2 b) reducerea noxelor cu 30% față de nivelul minim obligatoriu prin menținerea în limite optime a parametrilor de microclimat	6,09	4,73	13,80	32,36

Cheltuieli neeligibile

- Costuri tranzacționale și investiționale;
- Cheltuielile cu medicamente, vaccinări și alte practici care conduc la creșterea beneficiului economic pentru fermierul aflat sub angajament privind bunăstarea animalelor.

Zootehnic:

(DR-20) Investiții în sectorul zootehnic

(DR-20) Ce urmărește intervenția

- Investiții noi și/sau de modernizare a fermelor zootehnice: investiții în echipamente, adaptare la standarde, racorduri la utilități, etc.;
- Investițiile în managementul adecvat al gunoiului de grajd: dotare și facilități moderne pentru depozitarea și aplicarea gunoiului de grajd și a nămolului de epurare, utilaje folosite pentru reducerea amprentei GES și amoniac;
- Investiții în condiționarea și/sau depozitarea, procesarea produselor obținute la nivelul fermei;
- Investițiile în unitățile de procesare a propriilor produse, ca componentă secundară a proiectului.
- Investiții necesare pentru asigurarea bazei furajere aferentă fermelor zootehnice.

Cu ce poate fi cumulat sprijinul prin această intervenție:

- Intervenția Investiții în condiționarea, depozitarea și procesarea produselor agricole și pomicole (DR-22), pe componenta de procesare a produselor agricole, aceasta este asigurată sub aspectul:
- eligibilității investiției în procesare doar ca și componentă secundară din perspectiva valorică și;
- provenienței majoritare a materiei prime din cadrul propriei exploatații care va fi supusă procesării.
- Intervenția DR-25 - Modernizarea infrastructurii existente (din afara fermei, respectiv componenta intermediară între sursa de apă și echipamentul final pentru distribuirea apei la plante);
- Intervenția DR-26 - Înființarea sistemelor de irigații care vor fi realizate în zone nedeservite de o infrastructură de irigații existentă, iar prin finanțarea de la nivelul prezentei intervenții, la nivelul fermei, se asigură distribuția apei către plante fiind eligibilă achiziția echipamentelor de irigații.

Cine poate depune proiecte

- Fermieri, cu excepția persoanelor fizice;
- Cooperative agricole și societățile cooperative;
- Grupuri și organizații de producători recunoscute de MADR.

Ce condiții trebuie să îndeplinească aplicanții

- Solicitantul va figura în sistemul APIA/ANSVSA (după caz), anterior depunerii cererii de finanțare, cu forma de desfășurare a activității economice cu care solicită sprijin prin prezenta intervenție;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice;
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei exploatații agricole cu o dimensiune economică de minimum 12.000 € SO;
- Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției;
- În cazul proiectelor care propun procesare/depozitare/condiționare minimum 50% din produsele agricole care sunt supuse procesării/depozitării/condiționării trebuie să provină din exploatarea proprie și/sau din exploatarea membrilor (în cazul formelor asociative);
- În cazul în care proiectul prevede investiții în echipamente de irigații la nivelul fermei utilizate pentru culturile furajere, acestea sunt eligibile doar dacă îndeplinesc condițiile specificate în art. 74 din Regulamentul (UE) nr. 2115/2021, iar la nivelul proiectului, este demonstrat faptul că:
 - în urma evaluării ex-ante, investiția asigură posibile economii de apă de minimum 10% ;
 - în cazul în care investiția afectează corpuri de apă subterană sau de suprafață care au fost identificate ca nesatisfăcătoare în planul corespunzător de management al bazinului hidrografic din motive legate de cantitatea de apă, este realizată o reducere efectivă a utilizării apei de minimum 50% din posibilele economii stabilite la punctul anterior sau în conformitate cu procentul stabilit de autoritatea competentă (dacă este cazul), care să contribuie la atingerea stării bune a acelor corpuri de apă.
- Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică prevăzută la depunerea cererii de finanțare a exploatarea agricole pe durata de execuție a contractului cu mai mult de 15%. Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatarea agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 12.000 SO stabilit prin condițiile de eligibilitate

Investiții eligibile

- Corporale:

- Înființarea, extinderea și/sau modernizarea adăposturilor de animale, inclusiv a facilităților necesare pregătirii și/sau distribuirii hranei animalelor din exploatație, a căilor de acces, utilităților și racordărilor necesare exploatațiilor zootehnice;
- Dotarea cu utilaje agricole inclusiv remorci și semiremorci tehnologice specializate pentru activitatea agricolă, inclusiv utilajele agricole necesare asigurării bazei furajere;
- Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de condiționare și/sau depozitare;
- Înființarea/modernizarea facilităților aferente asigurării igienei și biosecurității la nivel de fermă;
- Înființarea, extinderea și/sau modernizarea (inclusiv dotarea) spațiilor/unităților/punctelor de sacrificare a animalelor din cadrul fermei;
- Investiții în instalații și/sau echipamente pentru gestionarea/utilizarea dejecțiilor de origine animală;
- Investiții necesare reproducției (ex: stații de incubare, facilități de recoltare, testare și conservare material seminal etc);
- Investiții legate de utilizarea soluțiilor digitale.
- Eligibile exclusiv ca o componentă secundară a proiectului:
- Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de procesare de la nivelul fermei, inclusiv dotările aferente;
- Înființarea/dezvoltarea componentei de comercializare/marketing la nivel de exploatație, inclusiv magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole;
- Înființarea și/sau modernizarea echipamentelor pentru irigații în cadrul fermei, pentru culturile furajere, inclusiv facilități de stocare a apei la nivel de fermă;
- Investiții de producerea și utilizarea energiei (electrice și/sau termice) din surse regenerabile (solară, eoliană, geotermală, aerotermală, hidrotermală etc.), destinată exclusiv consumului propriu fără ca solicitantul să fie prosumator;
- Investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES, legate de:
 - îmbunătățirea eficienței energetice a construcțiilor în care se desfășoară o activitate eligibilă în cadrul intervenției;
 - achiziționarea de echipamente/utilaje cu un consum redus de energie, precum și alte investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES;
- Investiții în economia circulară precum:
 - producerea și utilizarea energiei regenerabile din valorificarea biomasei (ex. din deșeuri provenind de la animale/din resturi vegetale ale plantelor

de cultură, produse secundare și subproduse), destinate exclusiv consumului propriu;

- obținerea de fertilizanți organici din valorificarea biomasei (ex. din deșeuri provenind de la animale/din resturi vegetale ale plantelor de cultură, produse secundare și subproduse), destinate exclusiv consumului propriu;
- Necorporale:
 - Organizarea și implementarea sistemelor de management a calității și de siguranță alimentară, dacă sunt în legătură cu investițiile corporale ale proiectului;
 - Achiziționarea de tehnologii (know-how), patente și licențe pentru pregătirea implementării proiectului;
 - Achiziționarea de software, identificat ca necesar în documentația tehnico-economică a proiectului;
 - Marketingul produselor obținute, etc.
 - Care este forma de sprijin: Grant, rambursarea costurilor eligibile suportate efectiv de beneficiar.

Cum se acordă sprijinul

- Valoare maximă a sprijinului public va fi de 2.000.000 euro/proiect;
- În cazul proiectelor care își propun exclusiv simpla achiziție de utilaje și echipamente agricole, valoarea maximă a sprijinului public va fi de 300 000 Euro/proiect;
- Intensitatea sprijinului public nerambursabil va fi raportată la costurile eligibile per proiect și va fi de maximum 65% din costurile eligibile.

Zootehnic:

(DR-21) Investiții pentru prevenirea răspândirii pestei porcine africane

(DR-21) Ce urmărește intervenția

Promovarea accesului fermierilor la instalații de dezinfecție și dezinsecție, care să conducă la prevenirea și limitarea răspândirii pestei porcine africane (PPA), precum și la diminuarea pagubelor produse de răspândirea acestuia, în vederea îmbunătățirii biosecurității în cadrul exploatațiilor.

Aplicanți eligibili

- Fermieri, cu excepția persoanelor fizice, care dețin o exploatație înregistrată/autorizată ANSVSA, cu un plan de biosecuritate avizat de ANSVSA și cu avizul ANSVSA (DSVSA) pentru planul de investiții aferent proiectului.

Investiții eligibile

- Achiziția de echipamente și instalații de decontaminare, dezinfecție și dezinsecție pentru mijloace de transport, personal, suprafețe și aer;
- Achiziția de instalații și echipamente pentru îmbunătățirea filtrului sanitar-veterinar;
- Construcția de garduri de protecție a clădirilor/facilităților pentru animale sau a zonelor de delimitare pentru animale;
- Achiziția de instalații de incinerare SNCU și echipamente în vederea îmbunătățirii spațiului destinat executării necropsiilor/depozitării și predării SNCU/rampă SNCU;
- Achiziția de instalații și echipamente pentru îmbunătățirea rampelor de afluire/livrare animale;
- Achiziția de instalații și echipamente pentru îmbunătățirea sistemului de afluire a furajelor.

Forma de sprijin

- Valoarea maximă/proiect: 50.000 euro;
- Rambursarea costurilor eligibile suportate efectiv de beneficiar, până la 80% din valoarea proiectului.